

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΤΟΣ ΛΓ' | ΙΩΑΝ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ — ΤΗΛ. 72.18.308 | 1/15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1984 | ΑΡΙΘ. 7-8

== ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ==

Ἡ εἰς Ἄδου Κάθοδος. — Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Καθηγητοῦ Παν)μίου Ἀθηνῶν, Λύπη καὶ χαρά. — Μητροπ. Πατρῶν Νικοδήμου, Ἀκάθιστος Ὑμνος. — Ἰωάννου Φουντούλη, Καθηγητοῦ Παν)μίου Θεσσαλονίκης, Ἀπαντήσεις σὲ λειτουργικὲς, κανονικὲς καὶ ἄλλες ἀπορίες. — Δημοσθένη Σαβράμη, Καθηγητοῦ τοῦ Παν)μίου Κολωνίας, Ὁ ἄνθρωπος μετὰ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. — Ἀλεξάνδρου Μ. Σταυροπούλου, Λέκτορος Θεολογικῆς Σχολῆς, Φῶς ἀναστάσιμο. — Πρεσβ. Ἀντωνίου Ἀλεβιζοπούλου, «Ἦμον ὁπαδὸς τοῦ Μαχαράτζι». — Ἰ. Μ. Χατζηφώτη, «Πρὸς τὸ ἐκούσιον πάθος...». — Βασ. Μουστάκη, Οἱ ἄθλοι τοῦ Σαμφών. — Ἐπικαιρα. — Εὐαγγέλου Π. Λέκκου, Εἰδήσεις ποῦ ἐνδιαφέρουν τοὺς Ἐφημερίους. — Νέοι συνταξιούχοι τοῦ TAKE.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Ἀθῆναι, Ἰασιῶ 1 — Τηλ.
72.10.734 ● Προϊστάμενος Τυ-
πογραφείου: Ἰωάννης
Μιχαήλ, Ἀναστασία 3,
Ζωγράφου. Τηλ. 77.87.978.

Ἡ εἰς Ἀδου Κάθοδος

«Ἀγέστη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν λύσας θαλάτου τὰ δεσμά·
εὐαγγελίζου γῆ χαρὰν μεγάλην· αἰνεῖτε, οὐρανοί,
Θεοῦ τὴν δόξαν».

Λ Υ Π Η Κ Α Ι Χ Α Ρ Α

Τοῦ κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ
Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

«*Ἄμην ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλάσσετε καὶ θρηγήσετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται ὑμεῖς δὲ λυπηθήσασθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται... Ὑμεῖς οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία· καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν*» (Ἰωάν. ιστ', 20-22).

Στοὺς στίχους αὐτοὺς ὁμιλεῖ ὁ Ἰησοῦς γιὰ μιὰ μεγάλη χαρὰ. Εἶναι ἡ χαρὰ, τὴν ὁποία ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου ἔφερε στοὺς μαθητὲς Του. Ἀξιοπρόσεκτα εἶναι ὁ χρόνος, τὸ θεμέλιο καὶ ἡ διάρκεια τῆς χαρᾶς αὐτῆς:

1. Ὁ χρόνος τῆς χαρᾶς.

Πότε ἦλθε ἡ χαρὰ αὐτή; Ἡ ἀπάντηση τοῦ παρατεθέντος κειμένου εἶναι: σὲ μιὰ τελείως δύσκολη καὶ θλιμμένη χρονικὴ περίοδο. Τὸ πρωτὶ τῆς Κυριακῆς τῆς Ἀναστάσεως οἱ ἔχθροὶ τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν εὐχαριστημένοι γιὰ τὴ νίκη τους καὶ ἔτριβαν τὰ χεῖρα τους ἀπὸ χαρὰ. Οἱ μαθητὲς τοῦ Κυρίου ἦταν σκορπισμένοι καὶ ἐξουθενωμένοι. Ὅλα ἔδειχναν, πὼς ἡ ὑπόθεση τοῦ Ἰησοῦ εἶχε φθάσει στὸ τέλος τῆς. Οἱ μαθητὲς ἦταν συντριμμένοι ὅπως ἓνα θραυσμένο καλάμι. Ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου τους ἦταν γι' αὐτοὺς τὸ πιὸ πιεστικὸ αἰνίγμα. Τὸ μέλλον φαινόταν μαῦρο καὶ σκοτεινόν. Οἱ μαθητὲς, πὺν βάδιζαν πρὸς Ἐμμαοὺς, ἦσαν «σκυθρωποὶ» καὶ μιλοῦσαν γιὰ τὶς χαμένες ἐλπίδες τους, γιὰ τὸν «μέλλοντα λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραὴλ» (Λουκ. κδ', 17 καὶ 21).

Μὰ ἀκριβῶς ἡ ὥρα ἐκεῖνη, κατὰ τὴν ὁποία ἐκλαιαν καὶ θρηνοῦσαν, ἦταν ἡ χρονικὴ στιγμή, κατὰ τὴν ὁποία ξέσπασε ἡ μεγάλη χαρὰ. Αὐτὸ πρέπει νὰ μᾶς παρηγορή καὶ νὰ μᾶς στηρίξει, ὅταν βρισκόμαστε σὲ θλιβερὲς καὶ ἀπογοητευτικὲς καταστάσεις, παρόμοιες πρὸς ἐκεῖνες, τὶς ὁποῖες ἔζησαν οἱ Ἀπόστολοι μετὰ τὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ. Ὅταν ὅλες οἱ ἐλπίδες μας φαίνονται ἐκμηδενισμένες, τότε ἀκριβῶς μπορούμε νὰ ἔχωμε τὴν παρήγορη ἐμπειρία, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ζῆ.

Κάποτε ἡ θλίψη τῶν Χριστιανῶν θὰ κορυφωθῇ καὶ θὰ φαίνεται πὼς κυριαρχεῖ ὁ Ἀντίχριστος καὶ ὅτι ἡ ὑπόθεση τοῦ Χριστοῦ εἶναι ξεπερασμένη. Τότε ἀκριβῶς, πὺν οἱ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου θὰ χαίρονται καὶ οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Ἰησοῦ θὰ φαίνονται συντριμμένοι, τότε θὰ ἔλθῃ ἡ χρονικὴ στιγμή, κατὰ τὴν ὁποία μετὰ τὴν ἐνδοξὴν ἐπάνοδό Του θὰ γίνῃ καὶ ἡ πλήρης πραγμάτωση τοῦ λόγου Του: «Ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται».

2. Τὸ θεμέλιο τῆς χαρᾶς.

Τὸ θεμέλιο τῆς χαρᾶς ἦταν ἡ ἐκ νέου συνάντηση τοῦ Κυρίου: «Πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς καὶ χαρήσεται

ὑμῶν ἡ καρδία». Τὸ ἀντίκρουσμα τοῦ Ἀναστάντος θὰ φέρῃ τέρμα στοὺς θρήνους καὶ στὰ κλάματα. «Ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον» (Ἰωάν. κ', 20). Οἱ ἀπελπισμένοι ἀνεγεννήθησαν εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι' Ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Α' Πέτρο. α', 3).

Γιὰ ὅλους τοὺς Χριστιανοὺς ὅλων τῶν ἐποχῶν δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερη χαρὰ ἀπ' τὴ ζωντανὴ ἐπικοινωνία τους μετὰ τὸν Ἀναστάντα. Ἐὰν χάσουν αὐτήν, τότε χάνουν τὰ πάντα. Ἐὰν τὴν ἔχουν, τότε δὲν τοὺς λείπει τίποτε, ἀκόμη καὶ ἂν ζοῦν μέσα σὲ παντοειδεῖς στερήσεις.

Τὸ κορυφωμα τῆς ζωντανῆς ἐπικοινωνίας μετὰ τὸν Ἐσταυρωμένο καὶ Ἀναστάντα Κύριο εἶναι ἡ συνειδητὴ καὶ ἀξία συμμετοχὴ στὸ μυστήριον τῆς Θεῆς Εὐχαριστίας.

3. Ἡ διάρκεια τῆς χαρᾶς.

Ἡ χαρὰ τοῦ κόσμου καὶ τῶν δυνάμεων τοῦ κακοῦ γιὰ τὴ φαινομενικὴ νίκη τους τὴ Μ. Παρασκευῇ ἦταν πολὺ ὀλιγόχρονη. Ὅταν μερικοὶ ἀπ' τοὺς φρουροὺς τοῦ τάφου ἦλθαν «εἰς τὴν πόλιν καὶ ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα» (Ματθ. κη', 11), τότε ἡ χαρὰ τους αὐτὴ μεταβλήθηκε σὲ σύγχυση καὶ σὲ τρόμο. Πάντοτε ἡ χαρὰ τοῦ κόσμου εἶναι ὀλιγόχρονη· δὲν ἔχει διάρκεια καὶ μονιμότητα.

Ἀντίθετα ἡ χαρὰ τῶν Χριστιανῶν, πὺν ἀρχισε τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως, εἶναι σταθερὴ καὶ μόνιμη. «Καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν». Ἀκόμη καὶ ὅταν τὸ ποτήρι τῆς θλίψεως προσφέρεται στὸν πραγματικὸ Χριστιανὸ ἐξελετισμένο ἀκόμη καὶ ὅταν ὁ θάνατος τὸν ἀπειλῇ ἢ τοῦ ἀρπάξῃ μιὰ ἀγαπημένη του ὑπαρξή, καὶ τότε ἡ ψυχὴ του εἶναι πλημμυρισμένη μετὰ τὴν χαρὰ τῆς Ἀναστάσεως. Καμιὰ ἀπειλὴ τῶν ἀρχῶν (Πράξ. δ', 21), καμιὰ φυλακὴ (Πράξ. ε', 18), καμιὰ δημοσία μαστίγωση (πρὸβλ. Πράξ. ε', 40), κανένας λιθοβολισμὸς (Πράξ. ζ', 58), κανένα ναύαγιο καὶ καμιὰ ἀποτυχία δὲν μποροῦν ν' ἀφαιρέσουν ἀπ' τὴν χριστιανικὴ ὑπαρξὴ τὴν χαρὰ, πὺν τῆς χαρίζει ὁ Ἀναστάς. Μ' αὐτὴ τὴν χαρὰ ὁ Ἀπ. Παῦλος ἐγραφεν ἀπ' τὴν φυλακὴν τὴν ἐπιστολὴν του πρὸς τοὺς Φιλιππησίους, τὴν ὁποῖαν ἔχουν χαρακτηρισίσει ὡς «ἐπιστολὴν τῆς χαρᾶς»: «Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ χαίρετε» (Φιλίπ. δ', 4).

*

Ἡ παρούσα κατάσταση τοῦ κόσμου καὶ οἱ προοπτικὲς γιὰ τὸ μέλλον δὲν εἶναι πολὺ ἐλπιδοφόρες, οὔτε ὑπόσχονται πολλὲς χαρὲς στοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Χριστοῦ. Παρὰ ταῦτα, αὐτοὶ γνωρίζουν, ὅτι μετὰ τὴν θεμελίωση τῆς ζωῆς τους στὴν πίστη στὸν Ἀναστάντα καὶ μετὰ τὴν ζωντανὴ ἐπικοινωνία μαζί Του, ὁποιαδήποτε τυχὸν λύπη στὸ τέλος «εἰς χαρὰν γενήσεται».

ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ*

(Α' ΣΤΑΣΙΣ)

Του Σεβ. Μητροπολίτου Πατρῶν
κ. ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ

5. Η ΘΕΙΑ ΔΥΝΑΜΙΣ

«Δύναμις τοῦ Ὑψίστου ἐπεσκίασε τότε
πρὸς σύλληψιν τῆ Ἀπειρογάμῳ».

Ὄταν ὁ Οὐράνιος ἐπισκέπτης, ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριήλ, παρίσταται ἐνώπιον τῆς Παναγίας Παρθένου, διὰ τὴν εὐαγγελισθῆναι πρὸς Αὐτὴν τὸ «χαῖρε», Ἐκείνη ταρασσεται καὶ ἐκπλήσσεται. Ὄταν δὲ κατόπιν ἐκείνος ἀναγγέλλῃ πρὸς Αὐτὴν τὸ μήνυμα τὸ μέγα, ὅτι πρόκειται νὰ φέρῃ στὸν κόσμον ὡς ἄνθρωπον τὸν Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ, ἡ ἐκπλήξις καὶ ταραχὴ τῆς μεταβάλλεται εἰς δέος, καὶ «δλέπουσα ἡ Ἁγία ἑαυτὴν ἐν ἀγγελίᾳ» θέτει ἐνώπιον τοῦ Ἀρχαγγέλου τὸ ἐρώτημα: «ἐκ λαγόνων ἀγγῶν υἱὸν πῶς ἐσσι· τεχθῆναι δυνατόν; λέξον μοι», διὰ τὴν μεταχειρισθῆναι τὴν φράσιν τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου. Καὶ Ἐκείνος ἀπαντᾷ: «Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ καὶ δύναμις ἐξ ὕψους ἐπισκιάσει σε». Ἐνώπιον πλέον αὐτῆς τῆς ἀποκαλύψεως, ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καὶ ἡ δύναμις τοῦ Ὑψίστου πρόκειται νὰ πραγματοποιήσουν τὸ θαῦμα τὸ μέγα, Ἐκείνη κλίνει εὐλαδικὰ τὴν κεφαλὴν καὶ μετὰ ταπεινώσιν ἀπαντᾷ: «ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου, γένοτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμα σου». Καὶ τότε, «δύναμις τοῦ Ὑψίστου ἐπεσκίασε πρὸς σύλληψιν τῆ Ἀπειρογάμῳ».

Αὐτὰ τὰ ἱστορικά γεγονότα, γινώσκοντες ἐκ τῆς εὐαγγελικῆς ἱστορίας, ὑμνοῦμεν εἰς τὰς πρώτας στροφάς ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος. Θὰ ἐπιμεινωμεν ἡμῶς ἐπὶ τῆς ὑμνολογικῆς αὐτῆς φράσεως: «δύναμις τοῦ Ὑψίστου ἐπεσκίασε τότε πρὸς σύλληψιν τῆ Ἀπειρογάμῳ», διὰ τὴν προσέξωμεν, ὅτι, ὅπου ἡ δύναμις τοῦ Κυρίου ἐνεργεῖ, ἐκεῖ τὰ μεγαλύτερα θαύματα, καὶ τὰ πλέον ἀπροσδόκητα γεγονότα, γίνονται πραγματικότης.

1. Εἶναι μία ἀλήθεια, ἡ ὁποία ἔχει πρακτικὴν ἐφαρμογὴν στὴν ζωὴν μας, καὶ τὴν ὁποίαν ὁ χριστιανὸς ὀφείλει νὰ ἔχῃ ὄχι ἀπλῶς ὡς πίστιν ἀλλὰ καὶ ὡς βίωμά του. Ὅχι ἀπλῶς ὡς πίστιν, διότι ἀσφαλῶς, ὅλοι οἱ χριστιανοὶ πιστεύομεν ὅτι ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ πραγματοποιεῖ «τὰ ἀδύνατα παρ' ἀνθρώπων». Τοῦτο θεωρητικῶς κάθε χριστιανὸς τὸ πιστεύει. Ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶναι κα-

τὰ πόσον ἓνα τέτοιο φρόνημα διέπει τὴν ζωὴν μας καὶ ἐπιδρᾷ ἀποφασιστικὰ ἐπ' αὐτῆς.

Ὄταν, ὀλίγον μετὰ τὸν Εὐαγγελισμόν, «ἔχουσα Θεοδόχον ἢ Παρθένος τὴν μήτραν, ἀνέδραμε πρὸς τὴν Ἐλισάβετ», ἐκείνη, (ἢ Ἐλισάβετ) τὴν ὑπεδέχθη μετ' ἐγκωμαστικῆς ἐκφράσεως. Μεταξὺ αὐτῶν ξεχωρίζεται ἡ φράσις: «μακαρία ἡ πιστεύουσα ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου». Διὰ τῆς φράσεως αὐτῆς φαίνεται, ὅτι, ἡ Ἐλισάβετ, αὐτομάτως προβαίνει εἰς ἓνα παραλληλισμὸν σκέπτεται τὸν σύζυγόν της ἱερέα Ζαχαρίαν, ὁ ὁποῖος πρὸ ἑξ μηνῶν ἔλαβεν ἀρχαγγελικὸν μήνυμα, ὅτι: θὰ ἐγένετο πατήρ τοῦ Τιμίου Προδρόμου καὶ ἐδυσπίστησε καὶ διὰ τοῦτο ἐτιμωρήθη καὶ ἔμεινεν ἄφωνος μέχρι τῆς ἡμέρας κατὰ τὴν ὁποίαν ἐγέναν πραγματικότης τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρχαγγέλου ἀναγγελθέντα. Καὶ εἶναι πολὺ φυσικὸν τώρα ἡ Ἐλισάβετ νὰ σκέπτεται ὅτι ὁ Ζαχαρίας δὲν ἦτο ἔτοιμος νὰ πιστεύσῃ ἀνεπιφύλακτα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα τοῦ ἐνεπιστεύθη ὁ Θεὸς καὶ ὅτι ἐξ ἄλλου, μία ἀγνή παρθένος εὐρέθη περισσότερον ἑτοίμη νὰ δεχθῆ τὴν «εὐδοκίαν» τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ὑποκλιθῆ ταπεινὰ ἐνώπιον τῆς «δουλῆς» τοῦ Ὑψίστου, χωρὶς νὰ πολυπραγημονῇ. Δι' αὐτὸ καὶ τῆς λέγει: Εἶσαι μακαρία διότι ἐπίστευες ὅτι εἶναι θεαταῖα πραγματικότης αὐτὰ τοῦ ὁ Κυρίου σου ἀπεκάλυψεν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ἄνδρα μου, τοῦ δὲν ἀνταπεκρίθη ὅπως ἔπρεπε εἰς τὸ μήνυμα ἐξ οὐρανοῦ.

Ἰδοὺ διατὶ εἴπομεν ὅτι δὲν εἶναι ἀρκετὸν νὰ ἔχωμεν ξηρὰν πίστιν ὅτι ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ τὰ πάντα δύναται, ἀλλὰ πρέπει νὰ μᾶς κατευθύνῃ τὸ ἀδίστακτον φρόνημα ὅτι καὶ τὰ δυσχερέστερα χριστιανικὰ καθήκοντα καὶ αἱ φαινόμενα ὡς «βαρεῖαι» ἐντολαὶ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅταν ἀκόμη μεσολαβοῦν δυσκολία θεωρούμενα ἀνυπέροβητοι, δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ ἀθετοῦνται μετ' ἡττοσύνης ἀλλὰ ἐπιφύλαξιν καὶ ἀπορίαν: πῶς μπορεῖ νὰ γίνῃ αὐτό; Ἀλλ' εἶναι ἀνάγκη ὁ χριστιανὸς νὰ διακατέχεται ἀπὸ τὴν πεποίθησιν ὅτι «δύναμις τοῦ Ὑψίστου» θὰ τὸν καθιστᾷ ἄξιον νὰ βαστάξῃ τὸ βάρος τοῦ ἐπιβεβλημένου καθήκοντος καὶ νὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν κλήσιν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἐπιταγὴν τοῦ ἡθικοῦ νόμου.

Πράγματι: εἰς τὴν ζωὴν παρουσιάζονται προβλήματα δύσκολα καὶ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἀπαιτεῖ μίαν ἀνωτέραν

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 70 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6 τεύχους

«κατανόησιν» και τελείαν αποδοχήν, πρὸ τῆς ὁποίας οἱ δὺσπιστοι ἀποροῦν και λέγουν: μὰ εἶναι δυνατὰ αὐτὰ τὰ ὅποια μᾶς ζητεῖ ὁ Θεός; εἶναι δυνατόν νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀρετῆς, εἰς τὸ ὅποιον ὁ Θεός μᾶς καλεῖ, και νὰ τηρήσωμεν τὴν αὐστηρὰν γραμμὴν τοῦ ἠθικοῦ κανόνος ζωῆς, ἢ νὰ ἀναλάβωμεν δάρη (ἠθικά, οἰκογενειακά κ.λπ.) ποῦ ἡ χριστιανικὴ ζωὴ ἀπαιτεῖ; Ἀσφαλῶς εἶναι «ἀδύνατα» αὐτὰ «παρ' ἀνθρώπους» διότι εἶναι μέγα τὸ ὕψος τῆς χριστιανικῆς τελειότητος· εἶναι: ὕψος δυσανάδατον ἀνθρωπίνους λογισμοῖς· αὐτὸ ποῦ ὀρίζει: ὁ Θεός νὰ φθάσωμεν. Καὶ ὅμως μᾶς καλεῖ νὰ τείνωμεν νὰ τὸ φθάσωμεν· διότι συγχρόνως ὑπόσχεται ὅτι ἡ δύναμις Του θὰ μᾶς ἐκσχύσῃ. Καὶ ὅταν μᾶς καλῆ νὰ ἔχωμεν τὸ φρόνημα, ὅτι στὴν ζωὴν τοῦ χριστιανοῦ τίποτε ἐξ ὅσων ὀρίζει ὁ Θεός δὲν εἶναι ἀκατόρθωτον, και θαύματα ἀκόμη παρουσιάζει τὰ ὅποια ἡ ἐμπειρία τοῦ πιστοῦ, και αὐτὴ πολλάκις ἢ ἐπιστήμη, ὁμολογεῖ και παραδέχεται ὅτι εἶναι ἔργον τῆς δεξιᾶς τοῦ Ἰψίστου.

2. Ἀλλὰ πάλιν, ἕως ἐδῶ, θεωρητικὸν παραμένει τὸ ζήτημα. Διότι τὸ νὰ φρονῆ κανεῖς, ὅτι ἡ «δύναμις τοῦ Ἰψίστου» εἶναι: ἕνας παράγων ὑπέρτατος και ἀπεριόριστος ἀποτελεσματικός, εἶναι μόνον πίστις. Καὶ πρέπει: νὰ γίνῃ ἐνεργὸν βίωμα. Διὰ νὰ κατανοήσωμεν τὸ πρᾶγμα σαφῶς, πρέπει νὰ ἀναφερθῶμεν εἰς παρομοίωσιν τοῦ Εὐαγγελικοῦ ἀναγνώματος: Ὁ Κύριος παρομοίωσε τὸν ἑαυτὸν του μὲ ἀμπελον, διὰ νὰ εἴπῃ ἀντιστοίχως ὅτι ἡμεῖς εἴμεθα κλήματα· και «καθὼς τὸ κλήμα οὐ δύναται καρποῦν φέρειν ἄφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτω οὐδὲ ὕμεις, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνῃτε». Τὸ ἀντιλαμβάνομεθα πλήρως, διότι εἶναι τὸσον γνωστὸν ἐκ τῆς φύσεως: κανένας κλάδος δὲν μπορεῖ νὰ ἔχῃ καρπὸν, ἐὰν ἀποκοπῆ ἀπὸ τὸ δένδρον, ἀπὸ τὸν κορμὸν και τὰς ρίζας. Κατὰ παρόμοιον τρόπον και ὁ χριστιανὸς καλεῖται νὰ ἔχῃ αὐτὴν τὴν ζωσαν ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ Κυρίου, μετὰ τοῦ Ὁποίου εὐρισκόμενος εἰς τελείαν ἐπαφήν, αἰσθάνεται ὅτι: ὁ Χριστὸς εἶναι δύναμις μέσα του· και ὅτι ὁ ἑαυτὸς του γίνεται ἐνδιαίτημα τοῦ Θεοῦ («νάδος Θεοῦ ζῶντος») και δοχεῖον τοῦ Ἀχωρήτου, ἡ δύναμις τοῦ Ὁποίου παρεμβαίνει: και ἐνεργεῖ στὴν ζωὴν τοῦ πιστοῦ ὡς παράγων πραγματοποίησεως και αὐτῶν τῶν ἀνθρωπίνως ἀδυνάτων. Ἐξήγησε δὲ περαιτέρω ὁ Κύριος τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν, ὅταν εἶπεν· «ἐὰν μείνῃτε ἐν ἐμοί, και τὰ ρήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὁ ἐὰν θέλῃτε αἰτήσασθε και γένησεται ὑμῖν». Εἶπε δηλαδὴ ὅτι: πρέπει νὰ ἔχωμεν ζωσαν ἐπαφήν μετ' Αὐτοῦ· και ἐὰν διατελοῦμεν εἰς διαρκὴ σύνδεσμον μαζί Του, πρέπει: νὰ ἔχωμεν ὡς πρώτην ἐνδειξίν ὅτι: «τὰ ρήματά Του», τὰ λόγια Του, θὰ ἀποτελοῦν τὴν γραμμὴν τῆς ζωῆς μας. Καὶ ἡ πίστις τοῦ χριστιανοῦ, ὡς γραμμὴ ζωῆς, ἀποτελεῖ θετικὸν και δυναμικὸν στοιχεῖον τὸ ὅποιον τὸν συγκρατεῖ ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν και τὸν βοηθεῖ νὰ ἀκολουθῇ σταθερῶς τὸ θεῖον θέλημα. Καλούμεθα, ἐπαμένως, νὰ εἴμεθα ἀνθρωποὶ ἀρχῶν, και δὴ χριστιανικῶν ἀρχῶν. Νὰ ἔχωμεν τὴν πίστιν μας ὡς κοσμοθεωρίαν μας, ὡς γραμμὴν κατευθύνσεώς μας και προσανατολισμοῦ. Καὶ μὲ αὐτὸν τὸν προσανατολισμὸν νὰ διακρίνωμεν ποῖον εἶναι κατὰ περίπτωσιν

τὸ καθήκον μας. Ἀλλὰ και νὰ αἰσθανώμεθα ὅτι Αὐτὸς πρὸς τὸν Ὁποῖον ἀτενίζομεν πάντοτε, εἶναι πολὺ κοντὰ μᾶς· εἶναι μέσα μᾶς· «ἐνοικεῖ ἐν ἡμῖν» ὁ λόγος Του, ἡ χάρις Του, τὸ Σῶμα και τὸ Αἷμα Του· «ἐν ἡμῖν μένει: και ἡμεῖς ἐν Αὐτῷ», ἐφ' ὅσον μάλιστα ἀπευθυνόμεθα πρὸς Αὐτὸν και Τὸν καλοῦμεν εἰς βοήθειάν μας, και ἐφ' ὅσον διὰ τῆς θεοφιλοῦς ζωῆς μας θὰ εἴμεθα κοντὰ Του, κατὰ τὸν Ἀδελφόνθεον, ὅστις λέγει: «ἐγγίσατε τῷ Θεῷ και ἐγγίσει ὑμῖν» (Ἰακ. δ' 8).

Αὐτὰς τὰς σκέψεις, ἀγαπητοί, ἄς μᾶς ὑπαγορεύῃ πάλιν και πολλάκις ἡ φράσις τοῦ Ἀκαθίστου ὕμνου, ὅτι: «δύναμις τοῦ Ἰψίστου ἐπεσκίασε τότε πρὸς σύλληψιν τῆ Ἀπειρογάμῳ». Καὶ ἄς σταθῶμεν εὐλαδῶς ἐνώπιον τοῦ μεγίστου θαύματος, τοῦ θαύματος τῶν θαυμάτων, τὸ ὅποιον ἐπετελέσθη διὰ τῆς θείας δυνάμεως. Ἄς ἀντιληφθῶμεν δ' ἐξ αὐτοῦ ὅτι: ἐν μέσῳ θαυμάτων ζῶμεν και κινούμεθα συνεχῶς. Καὶ εἴτε ἠθικῆς φύσεως εἶναι αὐτὰ, εἴτε εἰς τὴν φυσικὴν τάξιν ἀναφέρονται, δὲν ἔχουν ἄλλην ἐξήγησιν, εἰμὴ ὅτι: «δύναμις τοῦ Ἰψίστου ἐπικιόζει» πάντοτε ἡμᾶς και τὸν κόσμον ἅπαντα.

6. ΤΑ ΚΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΜΠΕΛΟΥ*

«Ὁ μένων ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολὺν» ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδένα» (Ἰω. ιε' 5)

Μὲ ἀπλὸ παράδειγμα, εἰλημμένον ἐκ τῆς φύσεως, παρουσίασεν ὁ Κύριος τὴν ἀνάγκην τοῦ στενοῦ συνδέσμου ποῦ πρέπει νὰ ἔχουν οἱ χριστιανοὶ πρὸς Αὐτόν. Ὁμιλεῖ περὶ τῆς σχέσεως τῆς ἀμπέλου πρὸς τὰ κλήματα. Καὶ ἐπεξηγεῖ ὅτι, ὅπως οἱ κλάδοι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ καρποφορήσουν ἐφ' ὅσον δὲν θὰ εἶναι ὀργανικῶς συνδεδεμένοι και ἠνωμένοι μὲ τὸν κορμὸν τῆς ἀμπέλου, ἔτσι και κάθε χριστιανὸς δὲν δύναται: νὰ παρουσιάσῃ πνευματικὴν και ἠθικὴν καρποφορίαν, ἂν δὲν ἔχῃ στενὸν σύνδεσμον μετὰ τοῦ Χριστοῦ.

Εἰς τὴν κατανόησιν αὐτῆς τῆς ἀνάγκης ἄς μᾶς ὠδηγήσῃ ἡ σημερινὴ περικοπὴ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελικοῦ και τὸ σεπτὸν Πρόσωπον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, πρὸς τὴν Ὁποῖαν ἀπευθυνόμεν τὰ ἀλλεπάλληλα «χαῖρ».

1. «Χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδένα». Ρητὴ και σαφὴς ἡ διακήρυξις αὐτὴ τοῦ Κυρίου. Διαθεδικῶναι: κατηγορηματικῶς ὅτι: ἂνευ τῆς ἰδικῆς Του βοηθείας και συμπαραστάσεως δὲν μπορεῖ νὰ ἐπιτύχῃ ὁ ἄνθρωπος κάτι: τὸ σπουδαῖον εἰς τὸν πνευματικὸν τομέα.

* Ἀλλὰ διατί; — θὰ σπεύσουν νὰ διερωτηθοῦν πολλοί.

Ὅταν ἡ ἐποχὴ μας ἐδημιούργησε τόσα καταπληκτικὰ ἐπιτεύγματα — ἀκόμη και διαστημόπλοια και τεχνητοὺς δορυφόρους διὰ νὰ διακινουῦνται: εἰς τὸ διάστη-

* Ἡ Α' Στάσις τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου, κατὰ τὴν Παρασκευὴν τῆς Α' Ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν, ἐπισημαίνεται μετὰ τὴν Εὐαγγελικὴν περικοπὴν Ἰω. ιε' 1-7. Διὰ τοῦτο παρατίθενται δύο ὁμιλίαι ἐπὶ τῆς ἐν λόγῳ περικοπῆς.

μα· και όταν θα και κράζει η πραγματικότητα περι των τεραστίων δυνατοτήτων που έχει η διάνοια των ανθρώπων, πώς είναι νοητή αυτή η απόλυτος ρήσις του Χριστού: «χωρίς έμοϋ οϋ δύνασθε ποιείν οϋδέν»;

Ας μη λησμονώμεν όμως ότι, εάν είναι θαυμαστά και καταπληκτικά τα έργα και τα κατορθώματα της ανθρώπινης διανοίας, αυτή αυτή η διάνοια — ο νους του ανθρώπου — είναι η προικодότησις που μας έδωσεν ο Δημιουργός. Ο Θεός έπλασε τον άνθρωπον έτσι, ώστε να διαφέρει και να υπερέχει από τα άλλα όντα ένεκα της διανοίας του. Και ένεκα αυτής της λογικής και σκεπταμένης προσωπικότητός του ο άνθρωπος θαυματοργεί διά της διανοίας του. Αλλά θα κυριολεκτούσαμεν εάν είπωμεν ότι ο Θεός πάλιν θαυματοργεί διά του θεοπλάστου και θεοδότου ανθρώπινου νου. Ο Θεός είναι Έκείνος που κατευθύνει τον υπ' Αυτόν προικισμένον άνθρωπον· του παρέχει αυτές τας εξαιρετέους δυνατότητας και τον βοηθεί εις τὸ έργον του. Όταν δὲ ο άνθρωπος επεχειρήσει να εμφανισθῆ απέναντι του Θεού ως αυτόνομος και αυτόαρκης (ένεκα αυτών ακριδῶς των δυνατοτήτων του), και ήθέλησε να αγνοήσῃ την εξάρτησίν του από τον Θεόν, τὸ αποτέλεσμα δὲν ήτο αυτό που ανέμενε. Δὲν επέτυχε να εξασφαλίσῃ εις τον εαυτόν του τὰ μέσα που θα τον έκαναν να μπορῆ να ζῆ χωρὶς την ανάγκην του Θεού. Ἄλλ' επηκολούθησεν η Βαβέλ· η σύγχυσις.

Όπως δὲ η πυργοποιία εκείνη της Βαβέλ έμεινεν ατελείωτος και απέθῃ παθητικὸν και ζημία και φθορά της ανθρωπότητος, έτσι και ὅσες φορές ήθέλησε ο κόσμος να εμφανισθῆ χειραφετημένος από τον Θεόν, δὲν επέτυχε τίποτε τὸ σπουδαίον και ὅ,τι επέτύγγανε, και επιτυγχάνει εκάστοτε, μένει αναξιοποίητον. Αυταί αι πρόδοι του πολιτισμοϋ θα μπορούσαν, καλῶς χρησιμοποιούμεναι, να μεταβάλλουν την γῆν σὲ Παράδεισον, αντί να χρησιμοποιούνται διά τὸ κακὸν (εἴτε εις πολιμικὸς σκοπούς, διὰ να ἐνσπείρουν τον ὄλεθρον, εἴτε εις παραγωγὴν ἐπιληψίμων έργων και παραγωγὴν εις την διαφθοράν).

Τί εὐτυχία θα ήτο, αν η μεγαλουργοῦσα ανθρωπίνῃ διάνοια ανεδαπτιζετο εις τὰ νόματα της διδαχῆς του Υἱοϋ της Παρθένου· αν οί άνθρωποι γενικῶς άνέτειναν τὰ ὄμματα και την διάνοιαν και τὰς καρδίας προς τον Θεόν, διὰ να λέγουν, πρὸ πάσης αποφάσεως και ενεργείας, τὸ της Θεοτόκου: «ἰδοϋ ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμά σου»· τότε εις τὰς ἐπιδιώξεις και τὰς ἐπιτεύγματα των θα ἐδέσποζεν ὅ,τι είναι θεάρεστον. Και ὅ,τι ἐξυπηρετεῖ και εὐεργετεῖ τον ἴδιον τον άνθρωπον. Νους κατευθυνόμενος από τὸ θεῖον θέλημα δὲν τρέπεται πρὸς τὰ έργα του μίσους και της φθοράς ἢ της ἐξαχρειώσεως και ἐξαθλιώσεως των ἀτόμων και της κοινωνίας. Ἄλλ' εργάζεται: τὸ αγαθὸν πρὸς πᾶσαν κατευθύνσιν.

2. Ἄλλ' εάν, ἐπὶ τέλους, εις τον τομέα των ἐπιστημονικῶν και τεχνολογικῶν προόδων επιτυγχάνεται πρόδος και ανάπτυξις με τὰ πτερὰ της ανθρωπίνης διανοίας, υπάρχει ένας ἄλλος τομεὺς εις τον ὅποιον η ἀξίωσις του Χριστοϋ «χωρὶς έμοϋ οϋ δύνασθε ποιείν οϋδέν» δὲν ἐπιδέχεται συζή-

τησιν. Είναι ο τομεὺς και τὸ πεδῖον της ἠθικῆς προόδου και τελειώσεως. Εἰς τον στίβον των πνευματικῶν και ἠθικῶν ἐπιδόσεων δὲν επιτυγχάνονται οί μεγάλοι ἄθλοι· χωρὶς την συνεργασίαν του θεοϋ παράγοντος.

Εἶναι γνωστὸν και βέβαιον ὅτι «ἐπιμελῶς ἐγκείται ἡ διάνοια του ανθρώπου ἐπὶ τὰ πονηρὰ ἐκ νεότητος». Ἐνυπάρχει: λοιπὸν αὐτὴ ἡ ροπή και κλίσις πρὸς τὸ κακὸν ὡς ἔμφυτος τάσις και διάθεσις. Ἐπὶ πλέον μᾶς περιβάλλει και ἐξῶθεν, ἐκ του κοινωνικοῦ περιβάλλοντος, τὸση κακία και διαφθορά. Ἐξ ἄλλου δὲ τὸ χριστιανικὸν ἰδεῶδες της ἀρετῆς και της ἀγιότητος δὲν είναι εὐκόλος στόχος. Καὶ δὲν είναι ἀρετὴ κάποια ἐπίδοσις στοιχειώδης ἢ μετρία· να μᾶς ὑψώσῃ εις τὸ ἐπίπεδον της χριστιανικῆς καταρτίσεως και προόδου, ὅπου καλούμεθα να φθάσωμεν. Ο καλὸς χριστιανὸς καλεῖται να γίνῃ ἀξιὸς πολίτης της βασιλείας των οὐρανῶν. Να πραγματοποιήσῃ τὰ ἰδανικά που προσδιώρισεν ο Χριστὸς εις τὸς «μακαρισμοϋς» Του (Ματθ. ε' 3-11). Να ἀναδειχθῆ προσωπικότης με ἠθικὸν ἀνάστημα και κύρος και αἴγλην ἠθικῆν. Τὸ ὑψηλὸν αὐτὸ χριστιανικὸν ἰδεῶδες φθάνει εις τὰ μέτρα τὰ θεωρούμενα «ἀδύνατα παρ' ἀνθρώποις» τὰ ὅποια ἐν τούτοις είναι «δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ» και πραγματοποιούνται με την συνδρομήν της θείας βοηθείας, όταν ο άνθρωπος ἐμπνέεται από τὸ Εὐαγγέλιον και ἐνισχύεται από την θείαν χάριν.

Αἱ προσπάθειαι· και οί ἀγῶνες των ἐπιστημόνων και των τεχνολόγων μᾶς ἐξύψωσαν εις την σφαῖραν της ἀληθείας και της γνώσεως — του τεχνικοῦ και ὕλικου ἐν γένει πολιτισμοϋ. Ὑπάρχει· όμως και μία ἄλλη σφαῖρα του πολιτισμοϋ που ἀφορᾷ εις τον ἔσω ἄνθρωπον. Εἰς αὐτὴν την σφαῖραν μᾶς χειραγωγεῖ ἡ χριστιανικὴ πίστις και θρησκευτικότης. Ὅσοι δὲ — ἄτομα ἢ κοινωνία — ἀδιαφοροῦν διὰ την θρησκευτικὴν ὄψιν των ἐπιτευγμάτων, και ἀν προσδεύουν, θα προσδεύουν μονόπλευρα· με τὸ ἔνα σκέλος, τὸ ὕλικόν, ὑπερτροφικόν, και με τὸ ἄλλο, τὸ πνευματικόν, θα χωλαίνουν.

Ἴδου διατί ο Κύριος τονίζει: «χωρὶς έμοϋ οϋ δύνασθε ποιείν οϋδέν». Διὰ να ὀρθοποδήσῃ ἡ ανθρωπότης και να ἐδραιωθοῦν και ἀξιοποιηθοῦν αἱ πολλαί και ποικίλαι πρόδοι αὐτῆς, είναι ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη ἀναπτύξεως χριστιανικοῦ πνεύματος και χριστιανικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Ἡ περίοδος της Μεγ. Τεσσαρακοστῆς — περίοδος περισυλλογῆς — μᾶς καλεῖ εις θρησκευτικὴν ἀνάτασιν και ψυχικὴν καλλιέργειαν.

Ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος ἐφθασεν εις ἠθικὸν «ὑψος δυσανάδατον ανθρωπίνους λογισμοῖς». Και καλεῖ και ἡμᾶς, τὰ τέκνα της, να ἀναδειχθῶμεν ἀξιοί της κλήσεως και του χριστιανικοῦ ὀνόματος. Να φθάσωμεν, σὺν Θεῷ, εις ὑψος μέγα, ὅπως ἀρμόζει και ἐπιβάλλεται εις κάθε χριστιανόν. Διὰ να ἴδωμεν και την κοινωνίαν μας κατὰ τὸ μᾶλλον και ἤττον χριστιανικῆν.

Αὐτὸ ὅς είναι θαθὺς πόθος μας. Και εὐθύνη μας και προσπάθεια. Και τὸ ὑπέροχον ἰδανικόν μας.

(Συνεχίζεται)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ, ΚΑΝΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΑΠΟΡΙΕΣ

Τοῦ κ. **ΙΩΑΝΝΟΥ ΦΟΥΝΤΟΥΛΗ**
Καθηγητοῦ Παν/μίου Θεσσαλονίκης

421. Γιατί πολλές φορές τὸ χρόνο στὶς καθημερινὲς κατὰ τὴ θεία λειτουργία ἐπαναλαμβάνονται οἱ ἴδιες περικοπές τοῦ Ἀποστόλου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, ἐνῶ ἄλλες, ἐξ ἴσου σημαντικές, δὲν διαβάζονται καθόλου; (Ἐρώτησις Πανοσ. Ἀρχιμ. Σ. Π.).

Τὸ σύστημα τῶν περικοπῶν γιὰ τὴν ἀνάγνωση στὴ θεία λειτουργία τοῦ Ἀποστόλου καὶ τοῦ Εὐαγγελίου ἔχει ὡς βάσι τὸ ἓνα λειτουργικὸ ἔτος. Προσπάθησαν δηλαδὴ οἱ πατέρες, ποὺ κατέστρωσαν τὴ σειρά τῶν ἀναγνωσμάτων, νὰ κατανεύμουν ἔτσι τὶς περικοπές, ὥστε σὲ ἐνιαύσιο κύκλο νὰ διαβάξεται ὁλόκληρη ἡ Καινὴ Διαθήκη κατὰ τὴ θεία λατρεία (ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ἀποκάλυψη). Αὐτὸ ἔγινε μὲ τὸ σύστημα τῆς συνεχοῦς ἀναγνώσεως τῆς ἁγίας Γραφῆς, ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν Κυριακὴ τοῦ Πάσχα μὲ τὸ Κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον καὶ τὶς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων καὶ συνεχίζεται καθ' ὅλο τὸ ἔτος μὲ τοὺς ὑπολοίπους εὐαγγελιστὰς (Ματθαῖο, Λουκᾶ καὶ Μάρκο), τὶς Ἐπιστολὲς τοῦ ἀποστόλου Παύλου καὶ τὶς Καθολικὲς Ἐπιστολές. Στὸ πρῶτο μέρος τῶν Εὐαγγελισταρίων καὶ τῶν Πραξαποστόλων, τῶν λειτουργικῶν δηλαδὴ βιβλίων «Εὐαγγέλιον» καὶ «Ἀπόστολος», βλέπει κανεὶς πὼς συνέλαβαν καὶ πὼς πραγματοποιήσαν τὴν ἐπιδίωξη αὐτὴ οἱ συντάκτες τοῦ συστήματος τῶν περικοπῶν. Ὑπογραμμίζουμε αὐτὸ ποὺ εἶπαμε πρὸς πάνω, πὼς σκοπὸς τους ἦταν ἡ ἀνάγνωση ὁλοκλήρου τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ποὺ περιέχεται σ' αὐτὴν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀκουσθῇ ὁλόκληρος κατὰ τὶς ἐκκλησιαστικὲς συνάξεις καὶ νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενο ἐρμηνείας καὶ διδασκαλίας τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τοὺς ὑπευθύνους διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ κατανομὴ ὅμως τοῦ ὕλικου αὐτοῦ σὲ τόσες περικοπές ὅσες καὶ οἱ ἡμέρες τοῦ ἔτους, κατὰ τὶς ὁποῖες τελεῖται ἡ θεία λειτουργία, προϋποθέτει ἢ μοναχικὲς ἢ ἐνοριακὲς κοινότητες, ποὺ καθημερινῶς προσέρχονται στὸ ναὸ γιὰ τὴ συμμετοχὴ στὸ μυστήριον τῆς θείας εὐχαριστίας καὶ στὴ συνδεδεμένη μὲ αὐτὸ ἀκρόαση τῶν ἱερῶν ἀναγνωσμάτων. Καὶ στὰ μοναστήρια μὲν ἐξακολουθεῖ νὰ γίνεται αὐτό. Στους ἐνοριακοὺς ὅμως ναοὺς οἱ χριστιανοὶ γιὰ διαφόρους λόγους ἐκκλησιάζονται μόνο τὶς Κυριακὲς καὶ τὶς μεγάλες ἑορτές. Ἔτσι ὅμως δὲν ἔχουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀκούσουν τὴν ἀνάγνωση —καὶ τὴν ἐρμηνείαν— ὁλοκλήρου τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἀλλὰ μόνο μικροῦ μέρους της, τὶς 52 περικοπές τῶν Κυριακῶν καὶ λίγες ἄλλες, οὔτε δηλαδὴ τὸ ἓνα ἐκτὸ ὅλο τὸ ἱερὸ κείμενο. Οἱ νέες αὐτὲς συνθῆκες ὠδήγησαν τὴ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία, ποὺ εἶχε καὶ αὐτὴ ἀνάλογο σύστημα περικοπῶν, διοργανωμένο καὶ

αὐτὸ σὲ ἐτήσια βάσι, καὶ ποὺ γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ παρουσίαζε τὰ ἴδια μειονεκτήματα, νὰ κἀν μετὰ τὴ Β' Σύνοδο τοῦ Βατικανοῦ νέο σύστημα σὲ τριετὴ κύκλο, μὲ βάσι μόνο τὶς Κυριακὲς καὶ τὶς ἑορτές.

Αὐτὰ τὰ γράφουμε εἰσαγωγικὰ γιὰ νὰ φανῇ ἡ δυσχέρεια ποὺ παρουσιάζει τὸ ὅλο ζήτημα. Κατ' ἀρχὴν δηλαδὴ, ἐνῶ οἱ περικοπές τῶν καθημερινῶν ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστο στοιχεῖο τοῦ ὅλου προγράμματος τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν ἀνάγνωση τῶν ἁγίων Γραφῶν, καὶ ἐνῶ προτείνει ὁ σκοπὸς τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἀναγνωσθῇ ὁλόκληρη ἡ Καινὴ Διαθήκη, στὴν πράξι ἐκκλησιάζεται ὁ σκοπὸς αὐτὸς μόνο στὰ μοναστήρια, γιατί ἐκεῖ ὑπάρχουν οἱ ἀπαραίτητες γι' αὐτὰ προϋποθέσεις. Καὶ πάλι τὸ νὰ συζητοῦμε γιὰ τὶς περικοπές τῶν καθημερινῶν φάνηκε ὅτι στὴν πράξι πολὺ λίγο μπορεῖ νὰ μᾶς ὠφελήσῃ, ἀφοῦ μόνο οἱ περικοπές τῶν Κυριακῶν καὶ τῶν μεγάλων ἑορτῶν θὰ ἀκουσθοῦν ἀπὸ τὸ λαό. Τὸ θέμα ὅμως ἔχει πολὺ θεωρητικὸ, ἱστορικὸ, ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικὸ ἐνδιαφέρον.

Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει, ὅσο κι ἂν τὰ ἀναγνώσματα τῶν καθημερινῶν ἔχουν γιὰ τὶς ἐνορίες περιορισμένη πρακτικὴ - ποιμαντικὴ ἀξία, δὲν πρέπει νὰ παύσουν νὰ μᾶς ἀπασχολοῦν, ὅπως σωστὰ θέτει τὸ θέμα ἡ ἐρώτησις.

Ἡ ἐπανάληψις τῶν ἰδίων περικοπῶν δὲν ὀφείλεται στὸ σύστημα τῆς συνεχοῦς ἀναγνώσεως τῆς ἁγίας Γραφῆς, ποὺ εἶδαμε στὴν ἀρχὴ τῆς ἀπαντήσεως. Κατ' αὐτὸ δὲν ἐπαναλαμβάνονται οἱ ἴδιες περικοπές, ἀλλὰ διαβάζονται ὅλες οἱ παράλληλες. Μιὰ ἀφήγησι ἢ μιὰ διδασκαλία, ποὺ διασώζεται ἀπὸ τοὺς τρεῖς συνοπτικούς ἢ καὶ ἀπὸ τὸν Ἰωάννη, ἀναγινώσκεται καὶ κατὰ τὶς τρεῖς ἢ τέσσερις παραλλαγές της, ὅταν ἔλθῃ ἡ σειρά της στὴν ἀνάγνωση τῶν Εὐαγγελίων. Αὐτὸ εἶναι πρὸς φανερὸ ἰδίως τὴ Μεγάλῃ Ἑβδομάδῃ ἢ τὶς παραμονὲς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Θεοφανείων καὶ τοὺς ὄρθρους καὶ τὴ θεία λειτουργία τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, ποὺ διαβάζονται παράλληλα περικοπές ἀπὸ περισσοτέρους εὐαγγελιστὰς, ποὺ ἀφοροῦν στὰ ἑορταζόμενα ἱερὰ γεγονότα.

(Συνεχίζεται)

Παρακαλοῦνται ὅσοι ἀποστέλλουν ταχυδρομικὲς ἐπιταγὲς πρὸς τὰ περιοδικὰ «Θεολογία», «Ἐκκλησία» καὶ «Ἐφημέριος», νὰ σημειώνουν καὶ τὴν αἰτία τῆς ἀποστολῆς.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΣΤΑΣΙ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Του κ. ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ ΣΑΒΡΑΜΗ

Δρος Θεολογίας, Φιλοσοφίας και Κοινωνικών Ἐπιστημῶν,
Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Κολωνίας

Δυὸ χιλιάδες χρόνια, περίπου, μετὰ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ζοῦμε μιὰ περίοδο τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος, τῆς ὁποίας κύριο χαρακτηριστικὸ εἶναι τὸ ὅτι γιὰ πρώτη φορὰ ὁ ἄνθρωπος εἶναι: σὲ θέσι νὰ καταστρέψει, μέσα σὲ λίγες στιγμῆς, ὁλόκληρο τὸν κόσμον, μεταβάλλοντάς τον ἀπὸ ἓνα θαυμάσιο δημιούργημα τοῦ Θεοῦ σὲ μιὰ πραγματικὴ κόλασι. Γιὰ τοῦτον τὸν λόγο ἔχει ἐπικρατήσῃ τὸν τελευταῖο καιρὸ μιὰ ἀπαισιοδοξία, πού γαμιρίζει τίς ψυχὰς πολλῶν ἀνθρώπων —κυρίως δὲ τῶν νέων— μὲ φόβον, ἄγχον καὶ ἀπογοήτευσιν.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ὅμως συμβάλλει αὐτὴ ἡ κατάσταση: στὴν ἓκ μέρους τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων συνειδητοποιεῖ τῆς ἀλήθειας ὅτι οἱ προσπάθειές τους ν' ἀπελευθερωθῶν ἀπὸ τὸ ἥθικόν, ὄλικόν καὶ κοινωνικὸ κακόν, πού τοὺς μαστιῶν, μὲ μοναδικὴν βάση αὐτῶν τῶν προσπαθειῶν τὴν τεχνικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν πρόοδο τῶν «πολιτισμένων» λαῶν ἔχουν ἀποτύχει. Τοῦτο πάλι ὁδηγεῖ σὲ μιὰ ἀλλαγὴ τῆς νοστορπίας τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου μὲ ἀποτέλεσμα τὸ ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ἡ διδασκαλία του ἀρχίζουν ν' ἀποκοτῶν γιὰ τὴν ζωὴ τῆς σημερινῆς ἀνθρωπότητος γενικὰ καὶ τῆς ζωῆς τῆς καινούργιας γενεᾶς εἰδικὰ μιὰ μοναδικὴν στὸ εἶδος τῆς σημασία. Γιατί γιὰ πρώτη φορὰ συνειδητοποιεῖ ὁ ἄνθρωπος τὸ ὅτι μόνον τὸ χριστιανικὸ σύστημα ἀξιών εἶναι: σὲ θέσι νὰ τὸν προφυλάξῃ καὶ νὰ τὸν σώσῃ ἀπὸ τὴν τελικὴν του καταστροφήν.

Δυὸ χιλιάδες χρόνια μετὰ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ζοῦν οἱ ἄνθρωποι —Χριστιανοὶ καὶ μὴ Χριστιανοί— γιὰ πρώτη φορὰ μέσα στὰ πλαίσια ἐνὸς κόσμου, τοῦ ὁποίου ἡ ὑπαρξίς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ κατὰ πόσον οἱ ἀξίες ἀγάπη, δικαιοσύνη, εἰρήνη θὰ μεταδληθῶν σὲ μιὰ καθημερινὴν πραγματικότητα αὐτοῦ τοῦ κόσμου. Οἱ ἀξίες αὐτὲς θέβαια δὲν εἶναι καινούργιες, δεδαμένον ὅτι ἀνήκουν σ' ἐκεῖνα τὰ βασικὰ στοιχεῖα τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας, πού μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ χωρίζουμε τὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος σὲ δυὸ μεγάλες περιόδους: τὴν προχριστιανικὴν τῆς περιόδου καὶ τὴν περίοδο μετὰ τὴν γέννησιν, τὸν θάνατον καὶ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Σὲ μιὰ περίοδο π.χ. ἐνὸς κόσμου χωρὶς ἀγάπην καὶ σὲ μιὰ περίοδο, πού ἡ ἀγάπη ἀρχίζει νὰ κυριεύῃ: τίς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, μεταβάλλοντάς τους σὲ πολυτίμους φορεῖς τοῦ λυτρωτικοῦ ἔργου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Οἱ ἔχθροι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅμως —συνεχίζοντας τὸ ἔργο τοῦ Ἰούδα καὶ τῶν δολοφόνων τοῦ Ἰησοῦ— κα-

τόρθωσαν ν' ἀπομακρύνουν τὸν Χριστὸ ἀπὸ τὴν κοινωνικὴν, πολιτικὴν καὶ οἰκονομικὴν ζωὴ τῶν ἀνθρώπων, παρουσιάζοντας τὸ χριστιανικὸν σύστημα ἀξιών σὰν ἓνα σύστημα πού ὁδηγεῖ στὴν κοινωνικὴν ἀποτυχία καὶ πού, γιὰ τοῦτον τὸν λόγο, δὲν ἔχει καμμιά σχέσι μὲ τὴν δρᾶσι: ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων πού θέλουν ν' ἀποκτήσουν πραγματικὴν δύναμιν μέσα στὰ πλαίσια μιᾶς «κοσμικοποιημένης» κοινωνίας. Ἀποτέλεσμα δὲ αὐτῆς τῆς «ἐπιτυχίας» τῶν ἔχθρων τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι τὸ ὅτι ἀντὶ τοῦ χριστιανικοῦ συστήματος ἀξιών ἔχει ἐπικρατήσῃ: ἓνα σύστημα ἀξιών, πού θεοποιεῖ τὸν ἄνθρωπον καὶ τίς ἀδυναμίας του, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν θρίαμβον τοῦ ἠρωτισμοῦ, τῆς ἀδικίας καὶ τῆς βίας.

Ἀντὶ τῆς συμφιλώσεως τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν Θεόν, μὲ τὸν ἑαυτὸν του, μὲ τὸ φυσικόν του περιβάλλον καὶ μὲ τὸν συνάνθρωπόν του, στὴν ὁποία ὁδηγεῖ τὸ λυτρωτικὸν ἔργον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, δημιούργησε ἡ θεοποίησις τοῦ ἀνθρώπου καινούργια χάσματα ἀνάμεσα στὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν Θεόν, ἀνάμεσα στὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν ἑαυτὸν του, ἀνάμεσα στὸν ἄνθρωπον καὶ τὸ περιβάλλον του καὶ ἀνάμεσα στὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν συνάνθρωπόν του. Γιὰ τοῦτο δὲ τὸν λόγο —μεταξὺ τῶν ἄλλων— ἔχει μεταδληθῆ ἡ τεχνικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ πρόοδος τοῦ ἀνθρώπου— πού μέσα στὰ πλαίσια μιᾶς χριστιανικῆς κοινωνίας μπορεῖ νὰ θεωρηθῆ σὰν μιὰ εὐλογία τοῦ Θεοῦ— σὲ μιὰ ἀπὸ τίς πιὸ ἐπικίνδυνες αἰτίαι τῆς σημερινῆς του —πνευματικῆς καὶ κοινωνικῆς— μιζέριας: κυρίως δὲ τοῦ ὅτι: ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος ἀντιμετωπίζει, καθημερινά, τὴν δυνατότητα τῆς τελικῆς του καταστροφῆς.

Παρὰ τὸ γεγονὸς ὅμως ὅτι: ἡ κατάσταση τῆς σημερινῆς ἀνθρωπότητος γαμιρίζει τὴν ψυχὴν μας, πολλές φορές, μὲ πόνον, φόβον καὶ ἀπογοήτευσιν, συνοδεύει τὸν χριστιανόν, μέχρι τὴν τελευταία στιγμὴ τῆς ζωῆς του, ἡ ἐλπίδα ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς θὰ σώσῃ, τελικὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Γιατί ὁ Χριστὸς ζῆ ἀνάμεσά μας, πράγμα πού τὸ νοιώθουμε ἀκόμα πιὸ ἔντονα κάθε φορὰ πού γιορτάζουμε τὴν Ἀνάστασι του. Ἐκτὸς αὐτοῦ ἡ σημερινὴ κατάσταση τοῦ κόσμου εἶναι τίποτα, ἂν τὴν συγκρίνουμε μὲ τὸν αἰώνιον χαρακτήρα τῆς χαρᾶς, τῆς γαλήνης, τῆς εἰρήνης κ.λπ., πού θ' ἀπολαύσει: μιὰ μέρα κάθε ἄνθρωπος πού θέλει καὶ προσπαθεῖ, εἰλικρινά, νὰ ρυθμίσει τὴν καθημερινὴν του ζωὴν μὲ μοναδικὸν κριτήριον τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

Φῶς ἀναστάσιμο

ΤΟΥ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
Λέκτορας Θεολογικής Σχολής Ἀθηνῶν

«Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτός».

Οδμήερτου Ἀργυροῦ, «Ἀνάστασις» (Συλλογή Ἐθνικῆς Πανακοθήκης, ἀρ. 5118).

Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτός

Με τὴν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ ὁ κόσμος συναντᾷ τὴν πρώτη μέρα τῆς Δημιουργίας, τότε πού ὁ Θεὸς προστάζει νὰ γίνῃ φῶς καὶ γίνεται φῶς. Με τὴν Ἀνάστασι, τὰ πάντα γέμισαν ἀπὸ φῶς, ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια. Δὲν ὑπάρχει τίποτε πού νὰ ἐμποδίζῃ τὸ ἀνέσπερο φῶς νὰ φωτίζῃ τὰ πάντα.

Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι. Ἡ Ἐκκλησία μας, τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως, αὐτὸ τὸ φῶς μᾶς προσκαλεῖ νὰ προσέλθουμε καὶ νὰ παραλάβουμε μὲ κρατημένη ὀρθὴ στὸ δεξιὸ μας χέρι τὴ λαμπάδα καὶ νὰ δοξάσουμε Χριστὸν

τὸν Ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν. Αὐτόν, πού ἴγυρισε νικητὴς ἀπὸ τὴ σκιερὴ χώρα τοῦ θανάτου.

Σ' αὐτὴν τὴν ἐκρηξὴ φωτός, πού ἡ λάμψη του διαπερνᾷ ὅλον τὸν κόσμον συντελεῖται τὸ μυστικὸ πέρασμα ἀπὸ τὸ σκοτάδι στὸ φῶς, πραγματοποιεῖται τὸ Πάσχα τῆς χαρᾶς. «Χαίρετε», εἶναι πλέον ὁ εὐφρόσυνος χαριετισμὸς, πού ἀπευθύνουμε ὁ ἕνας στὸν ἄλλο, μιμούμενοι τὸν ἴδιον τὸν Ἀναστάντα Κύριο.

Τὸ φῶς γίνεται: πιά τὸ συνοδευτικὸ στοιχεῖο στὴ ζωὴ μας, πού μεταστοιχεῖται καὶ φωτίζῃ τὴν ὑπαρξή μας. Γινόμαστε ἔτσι τὸ φῶς τοῦ κόσμου πού πρέπει νὰ λάμπει: ἐμπρὸς τοὺς ἀνθρώπους (Ματθαίου ε' 14-16) γιὰ νὰ τὸ βλέπουν καὶ νὰ δοξάζουν τὸν Πατέρα τῶν φώτων, γιὰτι φῶς εἶναι καὶ ὁ Υἱός, φῶς καὶ τὸ Πνεῦμα.

Ἄν ὅλα αὐτὰ ἔχουν εἰσελθεῖ: «δυνάμει» με τὴν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ στὴ ζωὴ μας, πρέπει νὰ ἐνεργοποιηθοῦν καὶ νὰ ἀποδώσουν καρπούς, πού θὰ φανερωθοῦν στὸν κόσμον. Ὅφειλουμε νὰ γίνουμε «υἱοὶ φωτός» (Ἰωάννου ιβ' 36) καὶ νὰ περιπατοῦμε «ὡς τέκνα φωτός», ἡ ζωὴ μας νὰ φωτίζεται: ἀπὸ καλοσύνη, δικαιοσύνη καὶ ἀλήθεια (Ἐφεσίους ε' 8-9).

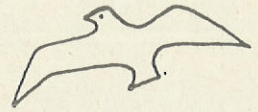
Οἱ ἅγιοι, φωστῆρες θεοφεγγεῖς

Αὐτὴ ἡ «φωταφία» δὲν εἶναι σπάνια. Οἱ ἀκτινες τοῦ Θεοῦ φωτὸς φανερώνονται στὴ ζωὴ τῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας μας, πού οἱ δῖοι τους εἶναι φωτεινοὶ καὶ καταυγάζουν τὴν ὑφήλιον καὶ πᾶσαν τὴν κτίσιν με τὶς ἀκτινες τῶν θαυμάτων, τῶν ἱαμάτων, τῶν διδαγμάτων καὶ τῶν λόγων τους.

Στοὺς ὕμνους πού χρησιμοποιοῦμε στὴ λατρεία οἱ ἅγιοι ἐπαινοῦνται σὲ ὅλο τὸ εἶδος τοῦ φάσματος τοῦ φωτός. Ὀνομάζονται: φῶς, φέγγος νοητόν, ἥλιος, φωταυγῆς σελήνη, θεοφεγγεῖς φωστῆρες, τρίφωτοι: λαμπάδες, λυχνία χρυσαυγίζουσα (ἡ Παναγία), λαμπτήρ θεαυγέστατος, ναὸς τῆς τρισηλίου θεότητος. Ἡ μνήμη τους χαρακτηρίζεται φωτοφόρος.

Ἡ «ὀλικὴ στοργή» πού ἐπιδεικνύουν στὴ διάρκεια τοῦ δίου τους πρὸς τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸ, τὸν Χριστό, τοὺς κάνει νὰ γίνουν καὶ οἱ ἴδιοι φῶς καὶ νὰ λάμπει τὸ πρόσωπό τους ὡς ἥλιος τῆ στιγμῆ τῆς κοιμήσεώς τους, φα-

σ ἐ δρόμους ποιμαντικής διακονίας

νερώνοντας ἔτσι τὴν «ἀστραπόμορφο» τῆς ψυχῆς καθαρότητα» καθὼς διηγούνται γιὰ τὸν Ὅσιο Σισῶν τὸ Μεγάλο, ποὺ τιμοῦμε τὴ μνήμη του στὶς 6 Ἰουλίου.

Τὴν ἴδια λάμψη ἀξιώθηκε καὶ ἡ Ὁσία Ἀναστασία ἢ Πατρικία τῆ στιγμῆ τοῦ ἐπιγείου τέλους της (10 Μαρτίου) :

«Αναβλέψασα κατὰ Ἀνατολὰς, ἔλαμψεν, ὡσπερ πυρὸν δεξαμένη ἐν τῷ σπηλαίῳ πρὸ πρὸσώπου αὐτῆς».

Ὀλόκληρες οἰκογένειες γίνονται πολύφωτοι «ἀστριμοί» καθὼς διαδίδουμε στὴ μνήμη τῶν Μαρτύρων Τερρεντίου καὶ Νεονίλλης καὶ τῶν τέκνων τους (28 Ὀκτωβρίου) :

«Ἡλιος ὡσπερ, πολυφῶτα σελήνη ἐνούμενος, Νεονίλλη ὁ κλεινός, Τερρέντιος ἀπεγέννησεν, ἀστέρων ἐπίριθμον, χορὸν Μαρτύρων Χριστοῦ».

Τὸ θεῖο καὶ ἄκτιστο φῶς καπαυγάζει καὶ φωτίζει τοὺς ἁγίους. Ἡ θέωση ποὺ ἐπιτελεῖται στὴν ὑπαρξή τους παίρνει τὴν ἐξωτερικὴ μορφή μιᾶς θέας τοῦ φωτός. Οἱ ἴδιοι γίνονται φωτεινοὶ καὶ ζοῦν σὲ μιὰ πλήρη διαφάνεια προσώπων καὶ πραγμάτων.

Δὲν εἶναι ὅμως μόνον αὐτοὶ μάρτυρες αὐτοῦ τοῦ φωτός, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι φωτίζονται ἀπ' αὐτὸ καὶ τὸ ἀντιλαμβάνονται: στίς χαρισματικὰς ἐκείνες στιγμῆς. Σὲ ὀρισμένους φανερώνεται σπάνια, σὲ ἄλλους συχνότερα, σὲ ἄλλους μπορεῖ νὰ εἶναι καθημερινὴ ἐμπειρία.

Ὅπως αὐτὸ συνέβαινε στὸν Ὅσιο Μαρκιανό, ποὺ στὸ συναξάρι του τῆς 2 Νοεμβρίου διαδίδουμε τὰ ἐκπληκτικὰ ποὺ ἀκολουθοῦν:

«Ὁδτος οὖν ὁ μακάριος, ὁ Ὅσιος Πατὴρ ἡμῶν Μαρκιανὸς ὁ ἐν τῇ Κύρῳ, ἀεὶ ἐγκλεισμένος ὢν, οὐδέποτε λύχνον ἐκίησαστο, ἀλλὰ φῶς θεῖον περιέλαμψεν αὐτὸν ταῖς νυξί, καὶ τὴν σύνθεσιν τῶν γραμμάτων ὑπεδείκνυνεν· εἶχε γὰρ μικρὸν Ψαλλήριον σὺν αὐτῷ».

Μάρτυρες τοῦ φωτός τῆς Ἀναστάσεως

Μὲ ὅλα αὐτὰ ἀσφαλῶς δὲν ἐξαντλεῖται τὸ μέγα κεφάλαιο τῆς φανερώσεως τοῦ θείου φωτός στὴ ζωὴ τῶν ἁγίων. Ἀναφερόμενοι σ' αὐτὸ τὸ γεγονός, θέλουμε ἀπλῶς νὰ θυμίσουμε, μὲ ἀφορμὴ τὴν ἑορτὴ τῆς Ἀναστάσεως, ὅτι: «ὁ λαὸς ὁ καθημένος ἐν σκότει· εἶδε φῶς μέγα,

Ἄγγελοι πρωτοστατοῦν στὴν Ἀνάσταση καὶ ἀναφωνοῦν: «Ἡγέρθη... Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν;». Πελαγίας Ἀγγελοπούλου, «Ἰδρα» (λεπτομέρεια), 1983.

καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρῳ καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς» (Ματθαίου δ' 16).

Θέλουμε νὰ θυμίσουμε ἀκόμα πῶς αὐτὸ τὸ φῶς δὲν ἔμεινε καὶ δὲν μένει ἀνενεργητὸ. Οἱ ἅγιοι εἶναι κοντὰ γιὰ νὰ μᾶς τὸ ὑπενθυμίζουν καὶ νὰ μᾶς ποιμαίνουν πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση πρεσβεύοντας ὑπὲρ τῆς ποιμνῆς τους στὸν Δεσπότη Χριστὸ, ἀφοῦ οἱ ἴδιοι ἔγιναν φωτεινοὶ καὶ φωτοφόροι (δλ. τὸ βίο τοῦ Ὁσιομάρτυρος Δαμιτίου στίς 7 Αὐγούστου).

Ἄς μὴ λησμονοῦμε, ὅτι κύριος στόχος τῆς ποιμαντικῆς διακονίας εἶναι νὰ ἀναδείξει τοὺς ποιμαινομένους ἀδελφούς σὲ «υἱὸς φωτός καὶ υἱὸς ἡμέρας». Χαρακτηριστικὰ, στὸ βίο τοῦ ἁγίου Ἱερομάρτυρος Μαρκιανοῦ Ἐπισκόπου Συρακούσης τῆς Σικελίας, ποὺ ἡ μνήμη του τιμᾶται: στίς 30 Ὀκτωβρίου, ἀναφέρεται ὅτι κατὰ τὴν ἐκεῖ ἀποστολή του «πολλοὺς πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἐπαναγαγῶν, υἱὸς φωτός ἀπειργάσατο».

Στὸ τέλος αὐτοῦ τοῦ σύντομου σημειώματος δὲν ἐπιθυμοῦμε νὰ εὐχηθοῦμε τίποτε ἄλλο παρά τοῦτο: ὁ Ἀναστάς Κύριος, ποὺ εἶναι τὸ Φῶς τοῦ κόσμου τὸ ἀληθινό, νὰ μᾶς ἀξιώνει: ὅλους νὰ περιπατοῦμε ὡς τέκνα φωτός καὶ αὐτὸ τὸ φῶς νὰ λάμψει: ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων. Χριστὸς ἀνέστη!

«ΗΜΟΥΝ ΟΠΑΔΟΣ ΤΟΥ ΜΑΧΑΡΑΤΖΙ»

Τού Πρεσβυτέρου
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ

«Όταν κάποιος νέος άνθρωπος βάλει το «χαλινόρι» και μπή στο άντρο του Μαχαράτζι, τότε πιά ψάλλει χωρίς ντροπή στην καλοθραμμένο «θεό»:

«Σ' αγαπώ, Κύριέ μου, ή χάρι σου ξεχειλίζει· σ' αγαπώ Κύριέ μου, είσαι παντογνώστης. Μου έδωσες ζωή απ' το έλεος και την εύπλαχνία Σου· είμαι τόσο ευγνώμων για το δώρο της άφοσίωσης.

World Media Conference

401 Fifth Avenue, New York, NY 10018
(212) 532-8300
Telex: 237254 NEWS UR

The tour will include visits to Paris, London, Bonn and Berlin, with briefings by experts and government officials about the "Peace Movement" and its implications. I enclose the program for your information.

The list of participants includes 70 from western Europe, 40 from the United States, 6 from Latin America, 5 from Canada, 5 from Japan, 2 from South Korea, 2 from Taiwan, 2 from Israel, 1 from Australia and 1 from New Zealand. They are mainly newspaper publishers, editors and independent journalists from the major press establishments in their countries.

Πρόκειται για οργάνωση του Σάν Μουόνκ Μούν, που αναλαμβάνει να ξεναγήσει ανά τον κόσμο δωρεάν ακόμη και Έλληνες δημοσιογράφους μαζί με διευθυντές μεγάλων εφημερίδων. Όμως ή γερμανική κυβέρνηση απογοήτευσε τον ψευδομεσσία γιατί άρνήθηκε κάθε επαφή με τους καλεσμένους του σε πρόσφατη κρουαζιέρα παρά τις υποσχέσεις της οργάνωσης για επίσημες κυβερνητικές επαφές. Μια άλλη οργάνωση του Μούν είναι ή NEW ERA, που πραγματοποιεί το επόμενο διεθνές σεμινάριό της στην Αθήνα από 10 - 17 Ιουνίου 1984 με συμμετοχή προσωπικοτήτων εξ Ελλάδος και επί κεφαλής Έλληνα. Αραγε όσοι θα συμμετάσχουν γνωρίζουν ότι πίσω από το συνέδριο αυτό βρίσκεται ο ψευδομεσσίας Μούν και πώς τα χρήματα προέρχονται από την εργασία σκλάβων;

Τα πόδια Σου είναι Λωτός, ή έστια Σου ατέλειωτη αγάπη, το σώμα Σου χρυσαφένιο· είσαι ή πηγή της δημιουργίας.

Η γνώση Σου έδειξε την ουσία των πάντων, το όνομά Σου είναι αίθιοιο και ζει μέσα σε όλους μας. Μας έδωσες το φώς, μας έδειξες ποιοι είμαστε, ή λάμψη Σου επισκιάζει κάθε άστέρι».

Θά μου πήτε, το κράτος δέν τά βλέπει αυτά; Δέν παίρνει τά απαραίτητα μέτρα; Ναι αλλά και το κράτος χρειάζεται ενημέρωση. Αυτό συνέδη και με τά άλλα κράτη στη Δύση, γιατί από εκεί μας ήλθε το πρόβλημα, είναι «προϊόν» της «καταναλωτικής κοινωνίας».

Τά τελευταία χρόνια οι υπεύθυνες κυβερνήσεις και τά κοινοβούλια άνησυχούν πολύ για την εξάπλωση τέτοιων

κινήσεων, που τις χαρακτηρίζουν «νέες θρησκείες της νεότητος», γιατί εξαπλώνονται κυρίως μεταξύ των νέων ανθρώπων.

Πρόσφατα (5.1.84) 9 βουλευτές της Βαυαρίας κάλεσαν την κυβέρνηση της χώρας να λάβη όλα τά αναγκαία μέτρα, ώστε να προαιδοποιηθή έγκαιρα το κοινό για τους κινδύνους που προέρχονται από αυτές τις «αίρέσεις». Συγκεκριμένα οι βουλευτές πρότειναν:

«Τό μάθημα των θρησκευτικών στα σχολεία με ανάλογα προγράμματα πρέπει να προσφέρει στα παιδιά βοήθεια σχετικά με την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος».

«Όχι μόνο τά σχολεία, αλλά και οι κοιμητηκές οργανώσεις των νέων πρέπει να ασχοληθούν με το πρόβλημα αυτό, τότεσαν οι βουλευτές: «κάθε νεανική οργάνωση, κάθε έλεύθερο σωματείο και οι Έκκλησίες μπορούν να συμβάλλουν στην ενημέρωση σχετικά μ' αυτά τά θέματα», υπογραμμίζει το κείμενο των βουλευτών.

«Η πολιτεία πρέπει να έκτυπωση κατάλληλο ενημερωτικό υλικό για τίς πολιτικές προεκτάσεις της έργα-

ROCK·JAZZ = Dieser Freitag! =

BLUE TUNA BAND

Wo : Pflanzlingerstr. 44
4300 Essen-Kray Süd
im BÜBENHAUS STUDENTENKUL

Wann : 19.3.-18 Uhr

Wieviel : Eintritt frei!

VON CARF

Ίδου ποιά μέσα χρησιμοποιεί ή «εταιρία για την έρευνα των αρχών» του Μούν για να προσελκύση τους νέους, που βέβαια δέν έχουν ιδέα για τίς λεγόμενες «Θείες Αρχές» του Σάν Μουόνκ Μούν. Μια από αυτές είναι πώς σύμφωνα με το «θέλημα του Θεού» πρέπει να γίνει ο τρίτος παγκόσμιος πόλεμος. Ο Μούν μάλιστα προφητεύει και την παράταξη που θα βγή νικήτης. Μήπως κάνουμε λάθος; "Ας μας διαφωτίση κάποιος από τους εδώ οπαδούς του.

σίας. Η δημοσπονδιακή κυβέρνηση και οι δημοσπονδες κυβερνήσεις πρέπει να υποχρεωθούν να ενημερώνουν τη Βου-

“ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΚΟΥΣΙΟΝ ΠΑΘΟΣ... ”,

Τοῦ κ. Ι. Μ. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ

Τὰ σύννεφα ανέδηκαν πιά ψηλά στον οὐρανό. Ἡ αὐλαία σηκώθηκε κι αὐτὴ καὶ τὸ θεῖο καὶ μαζί τὸ ἀνθρώπινο δράμα περνάει στὴν κυριότερη φάση του. Τίς προθέσεις διαδέχονται τὰ ἔργα. Ἀποκαλύπτονται ὅσα κρύπτονταν στὰ μύχια τῶν καρδιῶν.

Ἦταν πολὺ καλὸς μὲ τοὺς ἀνθρώπους, ἔδειξε μεγάλη κατανόηση, τοὺς ἀγάπησε πολὺ καὶ τοὺς μοίρασε πλουσιοπάροχα τὴν εὐλογία Του. Πρέπει: τώρα κι αὐτοὶ νὰ Τὸν πληρώσουν. Μὲ τὸν χειρότερο τρόπο, μὲ τὸν πιὸ ἀπαίσιο ἑαυτὸ τους.

Ἡ Ἐκκλησία μας γνωρίζει πόσο θάρυνε ἡ καρδιά μας μὲ ὅλα αὐτά, μὲ τοὺς κακοὺς οἰωνοὺς, τὰ μαῦρα σύννεφα καὶ ἔχει καθιέρωσε τὸ ἀπόγευμα τῆς Μ. Τετάρτης, τὸ ἅγιο εὐχέλαιο. Τὸ μυστήριο ποὺ ἐξαγνίζει καὶ καθαρώνει, ποὺ ἐπουλώνει: τίς πληγές, ποὺ χαρίζει ἴαση τῶν ψυχῶν. Τὴν εὐεργετικὴ ἐπενέργεια τοῦ λαοῦ, τὸ θάλαμο ποὺ σταλάζει: στὸν ποταμὸ.

Τελεῖται μὲ πολλοὺς ἱερεῖς τὸ εὐχέλαιο καὶ ἐπαναλαμβάνονται ἀδιάσπα οἱ εὐχές, «εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ ἴαση σώματος καὶ ψυχῆς». Τὸ εὐχέλαιο εἶναι: ἡ ἔμπρακτη ἀπόδειξη τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας σὲ μᾶς. Εἶναι: ἡ ὁλοποίηση τῆς διδασκαλίας του στὴν περίπτωση τῆς πόρνης, ποὺ μεταμελήθηκε. Γι' αὐτὸ καὶ τελεῖται τῆ Μεγάλῃ Τετάρτῃ, κατὰ τὴν ὁποία ἡ Ἐκκλησία ποιεῖται: μυσία τῆς ἀλειψάσης μύρω τὸν

Κύριον πόρνης γυναικὸς, ποὺ γιὰ λόγους οἰκονομίας μνημονεύεται: τὸ θράδυ τῆς Μεγάλῃς Τρίτης.

Οἱ Ἅγιοι Πατέρες εἶχαν, λοιπόν, διπλὸ λόγο γιὰ τὴν καθιέρωση τοῦ εὐχελαίου τὸ ἀπόγευμα τῆς Μεγάλῃς Τετάρτης. Καὶ ἔτσι, «ψυχαῖς καθαραῖς καὶ ἀρρυπώτοις χεῖλεσι», θὰ περάσουμε ἀπὸ τὴ δοκιμασία τῶν Παθῶν, στὸ θρίαμβο τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, τῆς ἀναστάσεως τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὴ ἡ καταπληκτικὴ ἐνότητα παρόντος καὶ μέλλοντος, τῆς παρουσίας καὶ τῆς μελλούσης ζωῆς εἶναι τὸ μέγιστο δῶρημα τῆς Ὁρθοδοξίας μας. Ἡ ἀδιάκοπη προσφορά της μὲ τὴν ἐπανάληψη τῶν Παθῶν ἀπὸ χρόνον σὲ χρόνον.

Ὅπως καὶ τότε, ποὺ «ἤγγιζεν ἡ ἑορτὴ τῶν ἁζύμων ἢ λεγομένη Πάσχα». Οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι ἔχουν ἀποβάλει: τὸ προσωπεῖον. Ἀπὸ τίς ἀπρεπεῖς ἐρωτήσεις καὶ τίς ἀμφίβολες κρίσεις, θὰ προχωρήσουν στὴν πράξη. Τοὺς λείπει, ὡστόσο, ἡ μεθόδευση, ἔχουν ἀκόμη φόβους, ὄχι: ἐνδοιασμοὺς.

Ἀπὸ τὴ δύσκολη αὐτὴ θέση θὰ τοὺς θγάλει: ὁ Ἰούδας, ἕνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα μαθητῆς, τοὺς ἴδιους τοὺς μαθητῆς τοῦ Χριστοῦ. Μπήκε μέσα του ὁ διάβολος, λέγει: ὁ Λουκάς:

(Εἰσηλθε δὲ ὁ Σατανᾶς εἰς Ἰούδαν τὸν επικαλούμενον Ἰσακαριώτην, ὅτι ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα,

λή σχετικὰ μὲ οὐσιαστικὰς ἀλλοιώσεις στὸ σκηνικὸ τῶν αἱρέσεων ποὺ ἐξαπλώνονται: μεταξὺ τῶν νέων», τονίζουν οἱ βουλευτῆς καὶ καταλήγουν: «Νὰ τεθῆ στὴ διάθεσι: τῶν μέσων μαζικῆς ἐνημερώσεως τὸ ἀναγκαῖο ὄργανο γιὰ μιὰ σοβαρὴ κριτικὴ καὶ σοβαρὴ ἐνημερωτικὴ παρουσία».

Ὅπως εἶναι γνωστὸ ἡ Ὁμοσπονδιακὴ Δημοκρατία τῆς Γερμανίας συνεργάζεται: ἀριμονικὰ καὶ ἐνισχύει: τὸ ἔργο ἐκκλησιῶν ἢ ἄλλων φορέων γιὰ τὴν ἀντιμετώπισι: κοινωνικῶν προβλημάτων ἢ καὶ γιὰ πολιτιστικὴ ἐργασία. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ βουλευτῆς στὴν ἐπερώτησί τους κάλεσαν τὴν κυβέρνησι: «νὰ ἐξετάσῃ ὅλες τίς δυνατότητες καὶ νὰ λάβῃ σὲ δεδομένη περίπτωσι: ὅλα τὰ δυνατὰ μέτρα, ὥστε νὰ ἐνισχύσῃ μὲ κατάλληλο τρόπο τοὺς συλλόγους πρωτοβουλίας γονέων καὶ ἄλλες ἰδιωτικὲς πρωτοβουλίες ποὺ ἔχουν σὰν σκοπὸ νὰ διαφωτίσουν ἐγκαίρως τοὺς νέους γιὰ τίς ἐν μέρει: ἐπιζήμιες καὶ ἐπικίνδυνες ἐπιρροὲς τῶν αἱρέσεων καὶ αἱρετικῶν ὁργανώσεων».

Τὸ πρόβλημα φαίνεται: πὺς ἔγινε «καυτὸ» στὴ Δύσι.

καὶ οἱ κυβερνήσεις δὲν περιορίζονται: στὴν ὀρθὴ καὶ ἐγκαιρὴ ἐνημέρωσι. Προχωροῦν καὶ σὲ πιὸ δραστηκὰ μέτρα. Γι' αὐτὸ καὶ ὁμάδα βουλευτῶν στὴν ἴδια Βουλὴ μὲ νεώτερη ἐπερώτησι (19.1.84) κάλεσε τὴν κυβέρνησι: «νὰ ἐνεργήσῃ ὥστε νὰ ἐφαρμοσθοῦν ὑφιστάμενες νομικὲς καὶ ἰδιαιτέρως νομοφορολογικὲς δυνατότητες γιὰ τὸν περιορισμὸ τῆς δραστηριότητος τῶν θρησκευτικῶν ὁργανώσεων ποὺ ἔχουν ἀναγνωρισθῆ ὡς ἐπιζήμιες».

Οἱ βουλευτῆς τονίζουν: πὺς οἱ παραθρησκευτικὲς καὶ ἄλλες ὁργανώσεις πρέπει: νὰ ἀποκλεισθοῦν ἀπὸ φορολογικὲς διευκολύνσεις γιὰ τίς ποικίλες ἐπιχειρήσεις ποὺ ἰδρύουν «κάτω ἀπὸ θρησκευτικὸ κάλυμμα».

«Τὸ κοινοβούλιο ὀφείλει: νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν κυβέρνησι: νὰ ἐξαντλήσῃ ὅλες τίς δυνατότητες τῆς πολιτείας καὶ τῶν ὁργανισμῶν της, ὥστε νὰ σταματήσουν οἱ δραστηριότητες ὀρισμένων αἱρέσεων καὶ τῶν ὀργανισμῶν θρησκευτικῶν τῆς νεότητος, ποὺ περιορίζουν: βασικὰ ἀτομικὰ δικαιώματα».

και ἀπελθὼν συνελάλησε τοῖς ἀρχιερεῦσι και γραμματεῦσι και σιναγῶγαις τὸ πῶς αὐτὸν παραδῶ αὐτοῖς. Καὶ ἐχάρησαν και συνέθεντο αὐτῷ ἀργύρια δοῦναι και ἐξωμολόγησε και ἐζήτηε εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν αὐτοῖς ἄτερο ὄχλου».

Γιὰ τὸ τίποτε, γιὰ τὰ χρήματα, γιὰ τριάντα ἀργύρια, πῆγε και πρόδωσε.

«Βλέπε χρημάτων ἐρασιά, τὸν διὰ ταῦτα ἀγχόνη χρησάμενον» φεῦγε ἀκόρεστον ψυχὴν, τὴν Διδασκάλω τοιαῦτα τοιμύησαν».

Θὰ ψάλει ὁ ὕμνογράφος. Αὐτὴ ἡ ἀχόρταγη ψυχὴ μας, ὁ πῶς φοβερός, ὁ ἀνελέητος ἐχθρός μας, ἡ ἀπυρρήθλων τῶν κακῶν. Ἡ πέτρα τῆς κάθε συμφορᾶς. Τὸ θηρίο πού κατατρῶγει τὰ σπλάχνα μας. Ὁ Ἰησοῦς πού γνώριζε τίς προθέσεις τοῦ Ἰσκαριώτη δὲν παρέλειψε νὰ τὸν προειδοποιήσει:

«Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, παραδίδει τὰ λόγια του ὁ Μάρκος, ὑπάγει καθὼς εἶναι γεγραμμένον, ἀλλ' ἀλλοίμονον εἰς ἐκεῖνον τὸν ἄνθρωπον, ἀπὸ τὸν ὅποιον θέλει προδοθῆ· καλλίτερον ἦτο δι' αὐτὸν νὰ μὴ εἶχε γεννηθῆ».

Τὸ πάθος ὅμως δὲν μετράει: συνέπειες, θολώνει τὸν νοῦ, σκοτίζει: τίς φρένες, ἀρρωσταίνει: τὸν ἄνθρωπο. Καὶ ὁ Λουκάς ἀναγράφει:

«Καὶ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πορεύεται κατὰ τὸ ὀρισμένον» πλην οὐαί τῷ ἀνθρώπῳ ἐκεῖνῳ δι' οὗ παραδίδεται...».

Ἐδῶ ἀρχίζει και ἡ ἀντίστροφη μέτρηση. Ὁ Ἰούδας τελικὰ προδίδει: ἑαυτὸν και τοὺς ἑμοίους του.

Ἄναφωνεῖ ὁ ποιητής:

«ᾠ τῆς Ἰούδα ἀθλιότητος, ἐθεώρει τὴν πόρνην φιλοῦσαν τὰ ἔργη, και ἐσκέπτειτο δόλω τῆς προδοσίας τὸ φίλημα· ἐκεῖνη τοὺς πλοκάμους διέλυσε, και οὗτος τῷ θυμῷ ἐδεσμεῖτο, φέρων ἀντὶ μύθου, τὴν δυσώδη κακίαν» φθόνος γὰρ οὐκ οἶδε προσιμᾶν τὸ συμφέρον. ᾠ τῆς Ἰούδα ἀθλιότητος! ἀφ' ἧς γῶσαι ὁ Θεὸς τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

Οἱ δύο δρόμοι: χαράσσονται σαφεῖς. Ἀπὸ ἐδῶ οἱ Φαρισαῖοι και ὁ Ἰούδας, ἀπὸ ἐκεῖ ἡ πόρνη και ὁ ληστής. Μέση λύση δὲν χωρεῖ. Τὸ μέτρο, ἄλλωστε, εἶναι πάντοτε καταδικασμένο στὴν ἀφάνεια. Ὁ συμβιβασμὸς δὲ θρῖσκει: δικαίωση. Τὸ καλὸ και τὸ κακὸ θὰ φανοῦν και θὰ προσβάλουν. Τὸ ἀκριθὸ και τὸ φτηγὸ.

Πάντα ἐπιπόλαιος και φτηγὸς ἦταν και παράμεινε ὁ Ἰούδας. Ἐνα ἄλλο περιστατικὸ δὲν εἶναι ἄσχετο. Ὁ-

ταν ἡ πόρνη γυναίκα ἄλειψε μὲ μύρο τὸν Ἰησοῦ. Ὁ Ἰωάννης μᾶς πληροφορεῖ πῶς ὁ Ἰούδας διαμαρτυρήθηκε γιὰ τὴν σπατάλη. Γιατί νὰ μὴν πουληθεῖ τριάντα δηνάρια και νὰ μοιραστοῦν τὰ δηνάρια στοὺς φτωχοὺς. Αὐτὸ τὸ πρόσεξε ὁ Ἰούδας. Ὅσα ἐτοίμαζε ὁ ἴδιος δὲν τὰ εἶχε προσέξει. Ὅστε ἀναγκάστηκε ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς νὰ τοῦ ὑπομνήσει: πῶς τοὺς φτωχοὺς θὰ τοὺς εἶχαν και αὐριο ἀναμεταξὺ τους, ἐνῶ ἐκεῖνον ὄχι.

Ὁ Μάρκος και ὁ Ματθαῖος μιλοῦν ἀόριστα πῶς ἀγανάκτησαν κάποιοι μαθητές. Ἡ οὐσία παραμένει. Νῆχουν τὸν Χριστὸ ἀνάμεσά τους και νὰ κάνουν τέτοιες σκέψεις. Νὰ στέκονται στὸ τίποτε και νὰ χάνουν τὸ πᾶν. Ν' ἀντικρῶνουν τὴν πόρνη χωρὶς ν' ἀγγίξουν τὴν ψυχὴ της.

Τὸ μύρο τῆς πόρνης εἶναι: τὸ δάκρυ πού ἀξιώθηκε ἡ σκληρὴ και ἀνάγγητη καρδιά τοῦ ἀνθρώπου. Γι' αὐτὸ και τὸ δέχτηκε ὁ Χριστὸς σὰν τὸ καλύτερο δῶρο. Σὴν τὴν πῶς μεγάλη χαρὰ. Τὴν πλήρωση τοῦ προσορισμοῦ του. Καὶ ἡ Ἐκκλησία μας σήμερα, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου, ἀγκαλιάζει και μεριμνᾷ: γιὰ ὅλα ἀνεξαιρέτα τὰ παιδιὰ της. Δὲν κάνει διακρίσεις. Δὲν ξεχωρίζει: ἀνάμεσα σὲ ἐκλεκτοὺς και μὴ. Τὴν ἐνδιαφέρουν ἐξ ἴσου μὲ τοὺς καλοὺς Χριστιανοὺς οἱ πλανημένοι: κι οἱ ἀμαρτωλοὶ. Ἀκόμη κι οἱ ἐχθροὶ της. Κι: ὅσοι τὴ μάχονται: κι: ὅσοι τὴν πολεμοῦν. Γιατί εἶναι: ἡ κίβωτος τῆς σωτηρίας ὅλων μας.

Νέες ἐκδόσεις
τῆς
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

ΙΩΒ
Ἡ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΘΗ ΤΟΥ
Βασ. Μουστάκη
✦
Ο ΓΛΥΚΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ
Π. Β. Πάσχου
✦
ΑΝΘΗ ΕΥΛΑΒΕΙΑΣ ΤΟΥ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ
Ἰ. Μ. Χατζηφώτη
✦
Ο ΧΑΡΤΑΕΤΟΣ
ΚΑΙ Η ΚΟΚΚΙΝΗ ΟΜΠΡΕΛΛΑ
Πιπίνιας Τσιμικάλη
✦
ΤΟ ΑΙΓΑΙΟ ΣΤΙΣ ΦΛΟΓΕΣ
Νίκου Ἀρβανίτη

ΟΙ ΑΘΛΟΙ ΤΟΥ ΣΑΜΨΩΝ*

(Κριτ. ιγ' 1 - ιστ')

Του κ. ΒΑΣ. ΜΟΥΣΤΑΚΗ

Γράφει ο Άγιος Ιωάννης της Κροστάνδης: «Οι άπατηλοί λογισμοί αποκαλύπτουν τον έαυτό τους. Θανατώνουν τη ζωή της καρδιάς, πράγμα που δείχνει ότι προέρχονται από τον πατέρα του ψεύδους, το Διάβολο. Οι σωστοί λογισμοί φανερώνουν την αλήθεια τους στα πράγματα. Δίνουν ζωή στην καρδιά, που σημαίνει ότι προέρχονται από το Πνεύμα, το «έκ του Πατρός έκπορευόμενον και έν Υίφ αναπαυόμενον», από τη ζωαρχική Τριάδα. «Από των καρπών αυτών έπιγνώσεσθε αυτούς» (Ματθ. ζ' 20). Μην αρχίζεις διάλογο με λογισμούς τέτοιαις πηγής. Αυτό θά σέ ρίξει σ' ένα λαβύρινθο, από όπου δέν θά είσαι ίκανός νά ξεναογήεις στο φώς».

Ένα άλλο ζευγάρι: μάτια, ή πείρα το μαρτυρεί, μπορούν νά δούν ό,τι σ' δέν θωρείς. Με την προϋπόθεση ότι αυτά τά μάτια άνήκουν στο χώρο της πίστης. Καλά έκαμε λοιπόν ή γυναίκα του νά φέρει ένώπιον του Μανωέ το πρόδλημά της.

Είχε —είτε από σάστισμα είτε από δειλία— αποφύγει νά ζητήσει από τον άλλόκοτο συναμιλητή της την προέλευσή του. Άλλά και εκείνος δέν της φανέρωσε την ταυτότητά του. «Και ούκ ήρώτησα αυτόν πόθεν έστι και το όνομα αυτού ούκ απήγγειλέ μοι». Ίσως σ'υ, Μανωέ, μου θρείς απάντηση. Δέν με κάνει νά σέ εξιδανικεύω ή αγάπη που σου τρέφω. Κρίνοντας αντικειμενικά, δέν τρέφω άμφιβολία για το ότι πιό σιμά στον Κύριο είσαι άπ' ό,τι έγώ και πιό δυνατό μυαλό έχεις από το δικό μου.

Άλλά, όπως αποδείχθηκε κατόπιν (Κριτ. ιγ' 16), ο Μανωέ δέν είχε αγνότερη ψυχή από τη δική της. Δέν υποπετεύθηκε την άγγελική ιδιότητα.

Ο Φωκυλίδης δέν είχε δικίο.

«8 Καί προσήξατο Μανωέ προς Κύριον και είπεν έν έμοί, Κύριε Άδωναίέ, τον άνθρωπον του Θεού, όν απέστειλας, έλθέτω δη έτι προς ήμάς και συμβιδιασάτω ήμάς τί ποιήσωμεν τφ παιδίφ τφ τικτομένφ».

Ούτε και γ' αυτόν ήταν δυνατό νά καταλάβει ό,τι έμενε αναθόριστο στη σκέψη της γυναίκας του. Δέν είχε λοιπόν άπόκριση νά της δώσει. Συμμερίζοταν όμως, αγαθή ψυχή και ο ίδιος, την ιδέα της ότι είχαν νά κάνουν με προειδοποίηση έν μέρους του Υψίστου. Άλλά έδρισκε ότι αυτή ή προειδοποίηση, όπως είχε δοθεί, ήταν

λειπή. Χρειαζόταν συμπλήρωση, διευκρίνηση. Το κενό άφορούσε το τί έπρεπε νά κάνουν οι γονείς με το παιδί που θά γεννιόταν.

Άντί λοιπόν νά μιλήσει στη συμβία του, αποστρέφεται, με προσευχή, στον Κύριο Άδωναίέ (Άδωναί και Άδωναίέ: έδραϊκή σύνθετη, με κτητική άντωνυμία στο τέλος, λέξη, που σημαίνει: Κύριέ μου). Αυτή ή προσφώνηση φανερώνει οικειότητα. Δέν άπευθόνομαι στον Κύριο του παντός μόνο, αλλά και δικό μου Κύριο. Σ' Αυτόν που έχω προσωπική σχέση μαζί του. Που είναι και δικός μου Πατέρας.

Η στροφή αυτή του Μανωέ προς το Θεό ξεκινά από τη χαμηλή ιδέα που έχει για τον έαυτό του. Άντίθετα προς ό,τι νόμιζε ή γυναίκα του, ο ίδιος δέν παραδέχεται ότι είναι αυτόκλητος. «Ότι τά ξέρε: όλα. Ότι δέν του λείπει τίποτε».

Έτσι, διαβάζοντας τους παρά πάνω στίχους, παίρνουμε ένα πολύτιμο δίδαγμα. Άς το εκθέσουμε, αναλύοντας το.

Φαινομενικά παράξενο αυτό που συμβαίνει στη χριστιανική ζωή. Πιο εύκολα και πιό συχνά ή θεία αλήθεια γίνεται άποδεκτή από τους άπαιδεύτους και τους πένητες παρά από τους σοφούς και τους πλουσίους. Η εξήγηση όμως υπάρχει.

Την ούράνια αλήθεια δέν τη δεχόμαστε μες από το νού, αλλά μες από την καρδιά. Σώζεται όχι ο «μαθών», αλλά ο «παθών τά θεία», όπως ειπώθηκε για κάποιο άρχαιο Όσιο. Οι γνώσεις, ακόμη και οι θεολογικές, είναι παγερό πράγμα. Άν δέν τις συνοδεύει έμπ άπλοϊκό, νήπιο έσωτερικό θίωμα, είναι άχρηστες στη λύτρωση, την άποκλείουν. Γιατί, με ύλικό την υπερφάνεια, σφυρηλατούν το θώρακα και το σκουτάρι της άπιστίας.

Τις θείες δωρές, τις δωρές της άνωθεν αποκάλυψης, πρέπει νά τις ζητήσουμε σε διαφορετικό χώρο από εκείνον που περιλαμβάνει ό,τι βρίσκει και συνάζει ή επιστήμη. Συνθέτουν μιá σοφία, που έχει μύστες της όχι ύποχρεωτικά θύραθεν μορφωμένους. Μπορεί νά λάμψει μέσα στο πνεύμα ένός πιστού, έστω και άν αυτός δέν ξέρει άνάγνωση και γραφή. Έτσι, εκείνος είναι ήλιος, ένώ, δίπλα του, ένας άλλος, καυχόμενος για τις περιγಾಮηνές του, θυμίζει τά σθημένα άστρα.

Στον «όγλο», ή διδαχή της Βίβλου άπέδινε. Στους Σαδδουκαίους, όχι. Γιατί ήταν στερημένοι: τις προϋποθέ-

(*) Συνέχεια έκ της σελ. 77 του ύπ' άριθ. 6 τεύχους

σεις. Ἐτρεφαν μεγάλη ιδέα για τήν ἀξία τους ὁ καθένας. Δέν εἶχαν γευθεῖ τή γλύκα τῆς ταπεινοφροσύνης, πού μαλακώνει τὰ αἰσθήματα, τρυφεραίνει τόν ἐσωτερικό μας ἄνθρωπο καί τόν κάνει ἔτσι μιάν ἀνοιχτή ἀγκαλιά ἐνώπιον τῆς θείας πραγματικότητας. «Πᾶσα φάραγγς πληρωθήσεται καί πᾶν ὄρος καί βουνός ταπεινωθήσεται καί ἔσται τὰ σκολιά εἰς εὐθείαν καί αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας καί ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ» (Λουκ. γ' 5,6). Κάθε φαράγγι θ' ἀποκτήσει περιεχόμενο καί κάθε βουνό καί ὄψωμα θ' ἀποδειχθεῖ ἕνα τίποτε. Οἱ σκολιοὶ δρόμοι θά ἰσιώσουν καί οἱ κακοτράχαλοι θά λειανθοῦν. Ἐτσι, κάθε ἄνθρωπος θά μπορεῖ νά δεῖ τή σωτηρία του.

«Τὰ φαράγγια», λέει ἕνας Ἅγιος, «εἶναι οἱ χαμηλοβλεποῦσες ψυχές. Τὰ ὄρη καί οἱ βουνοὶ εἶναι οἱ μεγάλαυχα. Ὁ Θεός ἀκατάπαυστα ἐνεργεῖ μὲ τή δικαιοσύνη καί τὸ ἔλεός του μέσα στους ἀνθρώπους. Συντρίβει τὸν ἐγωϊστή μὲ ποικίλες περιστάσεις τοῦ θίου, ἀρρώστιες, στερήσεις, ἀδοξίες. Καί ὕψωνε τὸν ταπεινόν».

Μαζί λοιπόν μὲ τήν ἔνδεια σὲ γράμματα, βλέπουμε ἐπίσης ἀπαραίτητη προϋπόθεση —χωρὶς θέματα νά λείπουν οἱ ἐξαιρέσεις— καί τή φτώχεια σὲ ὕλικα ἀγαθά. Οἱ ἄποροι, οἱ βασανιζόμενοι ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ, εἶναι πρόσφορο χῶμα για νά πιᾶσει καί νά κερποφορήσει ὁ πνευματικός σπόρος, πού θρίσκειται στὸ νοητὸ ταγάρι τοῦ Εὐαγγελίου. Ὅσοι κλοπερνοῦν σ' αὐτὸν τὸν κόσμο καί ἀπολαμβάνουν τιμές, εἶναι συχνὰ ἴμοιοι μὲ πέτρα. Καί ἐκεῖ πέφτοντας, ὁ σπόρος πάει χαμένος.

Γιὰ τὸν ἀρχαῖο ποιητὴ Φωκυλίδη, τοῦ νά ἐπιδοθεῖς στὴν ἀρετὴ θά ἔπρεπε νά προηγεῖται ἡ ἀπόκτηση μιᾶς καλῆς περιουσίας, νά ἔχεις γίνει εὐκατάστατος. Ἐτσι, θά σοῦ ἔδινε χαρὰ νά κάνεις τὸ καλὸ, γιατί θά εἶχες κάθε εὐκολία.

Σκέψη, στους ἀντιπόδες ἐκείνης τοῦ Χριστοῦ. Τέτοιου εἶδους ἀνάρετοι ἦταν οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ πρεσβύτεροι, οἱ Φαρισαῖοι. Ἡ ἀρετὴ τους; Μιὰ ἐπίφαση; μιὰ ρηχὴ ὄψη. Ὁ Θεός; Μόνημα ἔξω ἀπὸ τὸ μῦχο κόσμου τους. Δέν χωροῦσε ἐκεῖ. Γιατί; Γιατί, ἀπλούστατα, ὅλο τὸν τόπο τὸν κατεῖχαν οἱ γήινες θιλέψεις. Σ' ἐκείνες ἄφηγε κάθε τέτοιος ἄνθρωπος τήν ἀπόλυτη προτεραιότητα. Ἐπιζητοῦσε, ὁρεγόταν τὰ ἀντικείμενά τους. Ἐνῶ κάθε τί τὸ ἀθάνατο τὸν ἄφηγε ἀδιάφορο, ὅσο καί ἂν διαρκῶς τὸ ἔφερνε στὸ στόμα του, για νά δίνει στους ἄλλους τήν ἐντύπωση ὅτι ἦταν ἅγιος.

Ἀπὸ τήν ἄλλη μεριά, οἱ ἄνθρωποι πού δεινοπαθοῦν ἐδῶ κάτω, εἶναι ἐτοιμασμένοι νά νιώσουν τὸ λόγο τῆς Ἐκκλησίας. Ἐτσι, πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς τὸν ἀκοῦν ἴσαμε τὰ κατάβαθα τοῦ εἶναι τους. Τὸν ἐγκολπώνονται. Καί τὸν κάνουν πράξη.

Ἀλλὰ εἶναι ζηλευτὸ πράγμα πού δέν συμδαίνει σὲ ὅλους. Τὸ νά εἶσαι ἄδειος ἀπὸ κοσμικὴ σοφία καί ὕλικὸ πλοῦτο, δέν σημαίνει πάντα θέβαιη εἴσοδο στὴν Ἐδέμ. Γιατί εἶναι καί φτωχὸς πού μοιάζει μὲ τὸν πλούσιο. Δέν ἔχει ὅ,τι ἐκείνος, ἀλλὰ τὸ τιμᾶ καί τὸ ποθεῖ. Οὐσιαστικά λοιπόν, καμιά διαφορά δέν ὑπάρχει: ἀνάμεσα σ' αὐτὸν πού

ἔχει καί σ' αὐτὸν πού δέν ἔχει, ἀλλὰ θέλει νά ἔχει τέτοια ἀγαθά. Καί τοῦ μὲν καί τοῦ δὲ ἡ καρδιά εἶναι προσκολλημένη στὶς πολλὰς προσόδους, στὶς ἀνέσεις χλιδῆς, στὸ αἶσθημα ὅτι ὁ κόσμος σὲ λογαριάζει καί σὲ φθονεῖ.

Μακάριος ὅποιος, μὲς ἀπὸ τὴ στέρηση, θρίσκει καί κατέχει τὸ Σωτήρα. Τὴ σταυρωμένη Ἀγάπη. Ἐκείνον πού ἡ Ἐκκλησία προσφέρει στὸν καθένα, ἐπαναλαμβάνοντας τὸ τοῦ Παύλου: «Παρέδωκα ὑμῖν... ὃ καί παρέλαβον» (Α' Κορ. ιε' 3). Πράγματι, «τί ἔχομεν ὃ οὐκ ἐλάβομεν;» (Α' Κορ. δ' 7).

Τὸ νά δεχθοῦμε αὐτὸν τὸ θησαυρὸ, ὅταν τίποτε δέν μᾶς ἔχει δώσει ὁ κόσμος, εἶναι εὐκολο. Ἀλλὰ τρόπαιο πολὺτιμο εἶναι γιὰ τὸν διατηρήσουμε, προσκρούοντας ἀέναο στὸν «παλαιὸ ἄνθρωπο» πού κουβαλοῦμε μέσα μας καί στὶς ἀπατήσεις ἐγὼς ἀθέου περιβάλλοντος. Πρέπει νά κάνουμε ὑπομονή. «Ὅλη τὴν ὑπομονή», καθὼς λέει ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους Πατέρες. Ὅσο διαρκεῖ ἡ μέρα τῆς ἐπίγειας ζωῆς μας.

Ἐτσι, μιλώντας στὸν ἑαυτό μου, τὸν προτρέπω μὲ κάποιους στίχους, ἀποκύημα τῆς μύχιας ἐμπειρίας μου:

Φύλαγε, ψυχὴ μου, τὴ χαρὰ
καί τὸν κόπο καί τὸν ἀγῶνα,
τὸ φῶς ὅσο ἔχεις κοντά σου.
Μὴν ἀποκάνεις, μὴν πείεις ἀρκεῖ
στ' ἄρωμα τ' ἀνθοῦ,*
στοῦ κορμιοῦ τὸν ἰδρῶ.
Μεῖνε πιστὴ σὲ θλίψη καὶ εὐφροσύνη ἀθάνα,
«ἕως οὗ διαπνεύση ἡ ἡμέρα
καί κινήθωσιν αἱ σκιαί».

Σ' αὐτὴ τὴν κατηγορία, τῶν ἀληθινὰ φωτισμένων ψυχῶν, ἀνήκε ὁ Μανιέ. Τῶν φωτισμένων, γιατί διψοῦν τὸ φῶς καί, για νά τὸ ἀντλήσουν, καταφεύγουν στὴν πηγὴ του, πού εἶναι ὁ Κύριος.

(Συνεχίζεται)

* Στὶς λεπτεῖς χαρὲς πού σοῦ δίνει τὸ Ἅγιο Πνεῦμα.

«ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ»

Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία μὲ τὸ εἰδικὸ ἱεραποστολικὸ περιοδικὸ «Πάντα τὰ Ἔθνη»

★ πληροφορεῖ ὑπεύθυνα γιὰ τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο πού ἀσκεῖ σήμερα ἡ ὀρθόδοξη Ἐκκλησία,

★ περιγράφει τὸ περιβάλλον μέσα στὸ ὅποιο ἀσκεῖται ἡ ἱεραποστολή.

Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νά ἐγγραφοῦν συνδρομητὲς μποροῦν νά στείλουν τὴν ἐτήσια συνδρομὴ τους (200 δρχ.) στὴ διεύθυνση:

Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Πάντα τὰ Ἔθνη», Ἴω. Γενναδίου 14, 115 21 Ἀθήνα. Τηλ. 7212.112.

Ε Π Ι Κ Λ Ι Ρ Α

Ποιητικό ἀριστούργημα.

Η ΚΑΤΑΝΥΚΤΙΚΗ περίοδος τῆς Τεσσαρακο-
σιῆς περιλαμβάνει καὶ ἓνα ξεχωριστῆς ἀξίας
ποιητικό ἀριστούργημα, σὸν κύκλο τῶν ὑμνωδιακῶν
κειμένων. Τὸν Μεγάλο Κανόνα, ἔργο τοῦ Ἁγίου Ἀν-
δρέα Κορίνθου. Εἶναι ἓνα πολύφωνο ἄσμα, μὲ ἀποκλει-
στικὸ θέμα τῆς μετάνοια. Τὸ διακρίνουν ἡ ὑψηλὴ ἔμ-
πνευση καὶ ἡ πληθὺς τῶν ἀναφορῶν στὴ Βίβλο (Πα-
λαιὰ καὶ Καιρὴ Διαθήκη). «Ὅταν τὸ παρακολουθεῖ
καεὶς ψαλλόμενος, μετασσιώνεται. Βιώνει τὴ μετά-
νοια, τὴν ἀληθινὴν μετάνοια, πὸν δίδαξε ὁ Χριστός.
Ἀποκτᾷ πράγματι «οὖν Χριστοῦ», ὅπως λέει ὁ Ἀ-
πόστολος Παῦλος. Ἐπιθυμεῖ διακαῶς ν' ἀποσπασθεῖ
ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ τὰ πάθη τῆς, πὸν ἀχρειώνουν
καὶ ἀσχημίζουν τὴν «καὶ» εἰκόνα Θεοῦ» πλασμένη ἀν-
θρώπινη ὑπόσταση.

Σὲ ἄλλοιτιμὸς καιροὺς, τὸ θρόνον πὸν ψάλλεται ὁ
Μέγας Κανὼν, σύγχροζον τοὺς ναοὺς περισσότεροι
πιστοί. Στὶς μέρες μας, εἶναι λιγότεροι. Ἐνα ἐπι-
ταμένο μέρος τοῦ πληρώματος ἀγνοεῖ αὐτὸ τὸ μεγάλο
πνευματικὸ θεσάυρο τῆς Ἐκκλησίας μας. Καὶ τὸν
στερεῖται, χάνοντας ἔτσι πολλὰ πὸν θὰ τὸ ὠφελοῦσαν.
Οἱ ἐνοριακοὶ ποιμένες ἄς φροντίσουν νὰ κατατοπίσουν
τὰ ἐκκλησιασμάτά τους γιὰ τὴν ὑπαρξὴ αὐτῆς τῆς
πολιτισμῆς εὐκαιρίας πὸν τὰ περιμένει αὐτὴς τὶς μέ-
ρες. Εἶναι μιὰ προσφορά, πὸν ὑπεραξίζει τὸν κόπο νὰ
γίνει γνωστὴ.

Γιὰ τοὺς ἐξομολόγους.

ΟΙ ΠΟΛΛΟΙ τῶν πιστῶν προσέρχονται στὴ θεία
Κοινωνία κατὰ τὶς δύο μεγάλες Δεσποτικὲς Ἑορ-
τιές, τὰ Χριστούγεννα καὶ τὸ Πάσχα. Εἶναι μιὰ πα-
λιά, ὡραία συνήθεια, πὸν κληρονομήσαμε ἀπὸ τοὺς
πατέρες μας.

Τὸ φαινόμενο ὅμως αὐτό, ὅσο καὶ ἂν εἶναι εὐχά-
ριστο, ἀποτελεῖ γιὰ τοὺς κληρικούς μας ἓνα σοβαρὸ
ποιμαντικὸ πρόβλημα. Τί ἐξομολόγησι μπορεῖ νὰ γί-
νει, ὅταν λίγες μέρες πρὶν ἀπὸ τὴν μεγάλην ἑορτὴν προσ-
έρχονται σὸν πνευματικὸ τόσο πολλοί; Καλὰ κάνουν
δέδαια καὶ περνοῦν ἀπὸ τὴν «στενὴν πύλην» αὐτῆς μετα-
νοίας αὐτὴς οἱ ψυχές, ἔχοντας ὑπ' ὄψη ὅτι αὐτὴ ἡ
διέλευσις εἶναι ἀναγκαία πρὶν ἀπὸ τὴν θεία Κοινωνία.
Ἀλλὰ ὁ χρόνος εἶναι συντεταγμένος. Δὲν ἀρκεῖ σὸν
πνευματικὸ νὰ κάνει σωστὰ τὴν ἱερὴ δουλειά του.

Ἔτσι, ἡ ἐξαγόρευσις γίνεται ἀτελής καὶ ἡ εἰκόνα τῆς
ψυχικῆς κατὰστάσεως κάθε πιστοῦ δὲν εἶναι σαφής.

Τὸ πρόβλημα ἔχει μιὰ λύσις. Εἶναι ἡ ἔγκαιρη νου-
θεσία, ὥστε οἱ χριστιανοὶ μας νὰ μὴν περιμένουν τὴν
τελευταία ὥρα νὰ ἐξομολογηθοῦν.

Τὸ κήρυγμα τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς.

ΚΑΤΑ τὴν Ἀποκαθήλωσις, τὸ μεσημέρι τῆς Μεγά-
λης Παρασκευῆς, ὄχι λίγοι λόγιοι ποιμένες συν-
ηθίζουν νὰ ἐκφωνοῦν μιὰ ὁμιλία, σχετικὴ μὲ τὴν Σταύ-
ρωσις τοῦ Κυρίου. Πρόκειται, κατὰ τὴν κοινὴ ἀντί-
ληψιν, γιὰ τὸ πὸν «ἐπίσημο» κήρυγμα τοῦ ἐπιστοῦ.

Πρέπει νὰ γίνει συνειδητὸ ὅτι τὸ κήρυγμα αὐτὸ
δὲν πρέπει νὰ γίνεται ἀποθητικὸ στὸ ἐκκλησιασμο
εἴτε μὲ ρητορικὸν στόμφο κακῆς ποιότητος, εἴτε μὲ
ἐπίδειξη πολυμαθείας. Ὅτι θὰ λεχθῆ μέσα σὲ λο-
γικὰ χρονικὰ ὅρια, πὸν δὲν θὰ καταπονήσουν τοὺς
ἀκροατῆς, πρέπει νὰ διακρίνεται γιὰ τὴν σεμνότητα,
τὴν κατανύξιν καὶ τὸ γνήσιον εὐαγγελικὸν πνεῦμα, τὸ
ὁποῖο ἐκφράζει ὁ βιβλικὸς λόγος γύρω ἀπὸ τὸ Πά-
θος τοῦ Κυρίου.

Τὸ 6' Εὐαγγέλιο.

ΣΤΙΣ 25 τοῦ μηνός, τὸ Ἑορολόγιο μνημονεύει τὸν
Εὐαγγελιστὴν Μάρκο. Ἐμφανίζεται στὴν Καιρὴν
Διαθήκην δεύτερος ἀνάμεσα τοὺς ἄλλους τρεῖς Εὐαγ-
γελιστῆς (Ματθαῖο, Λουκᾶ καὶ Ἰωάννη). Τὸ δικὸ
τοῦ Εὐαγγέλιον εἶναι τὸ πὸν σύντομον ἀπὸ τὰ ἄλλα.
Πράγμα πὸν ὅμως δὲν μειώνει τὴν ἀξία του ἀπέναν-
τι σ' αὐτά. Εἶναι πολὺν περιεκτικὸ. Καὶ πολὺν καιρὸν
στὴν ἐκλογὴ τῆς ὕλης, ὅσον ἀφορᾷ καὶ τὰ βιογραφικὰ
στοιχεῖα τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐκεῖνα τῆς διδασκαλίας του.

Κατὰ τὴν ἀρχαία παράδοσις, ὁ Μάρκος ἀνῆκε σὸν
στενὸν περιβάλλον τοῦ κορυφαίου Ἀποστόλου Πέτρου
καὶ ἀπὸ ἐκεῖνον τὶς ἀναμνήσεις ἔγραψε. Ἀλλὰ καὶ ὁ
ἴδιος, σὲ νεαρὴ ἡλικία τότε, ἔλαθε μέρος σὲ εὐαγγε-
λικὰ γεγονότα. Ἦταν γιὸς κάποιας Μαρίας καὶ φαί-
νεται ὅτι πρέπει νὰ ταυτισθεῖ μὲ τὸ «στανίσκον», γιὰ
τὸν ὁποῖον μιᾶ τὸ Μάρκο. ἰδ' 51-52, ἀναφερόμενον στὰ
συμβάντα κατὰ τὸ θρόνον τῆς Πέμπτης σὸν Ὄρος τῶν
Ἐλαιῶν, ὅποτε οἱ Ἰουδαῖοι συνέλαβαν τὸν Ἰησοῦ.
Ἀνέπτυξε ἀξιόλογη ἀποστολικὴ δράσις καὶ σύμφωνα
μὲ ἓνα ἀπόκρυφον, τὶς «Πράξεις Μάρκου», ἐπέστειψε
τὸ βίον μὲ τὸ μαρτύριον.

Ειδήσεις που ενδιαφέρουν τους Έφημερίους

ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΟ - ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΟ

Σοβαρές ανησυχίες προκάλεσε στους έφημερίους και διακόνοους ή διατύπωση του σχεδίου νόμου (άρθρο 41) για το νέο βαθμολόγιο - μισθολόγιο, επειδή δεν γίνεται σαφής αναφορά ότι σ' αυτό υπάγονται έξαρχής και οι έφημερίοι. Όπως προβλέπεται, οι διατάξεις του νόμου μπορεί να επεκτείνονται, εν όλω ή εν μέρει... και σε προσωπικό που δεν υπάγεται στις διατάξεις του και είχε βαθμολογική ή μισθολογική αντιστοιχία με μονίμους υπαλλήλους του Δημοσίου και ΝΠΔΔ που υπάγονται στο νόμο αυτό, καθώς και σε διαβαθμισμένους κληρικούς.

Για την αντιμετώπιση του θέματος το προεδρείο του Ι.Σ.Κ.Ε. προέβη σε σειρά ενεργειών. Επισκέφθηκε αρμοδίως ύπουργούς και απέστειλε τηλεγραφήματα διαμαρτυρίας, ζητώντας να μη περιληφθεί στις εξαιρέσεις του νόμου ό έφημεριακός κλήρος, αλλά να εξακολουθήσει ακολουθών το βαθμολόγιο - μισθολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων, όπως ρυθμίζουν το θέμα οι μέχρι τώρα ισχύοντες νόμοι. Για την άρση της έκκρεμότητας πρότεινε, μάλιστα, σχέδιο διατάξεως που προβλέπει την αυτοδικαία ένταξη του Κλήρου στο βαθμολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΙΕΡΑΤΙΚΕΣ ΚΛΗΣΕΙΣ

Η σχετικά πρόσφατη απόφαση της Ίεράς Συνόδου να οργανώνεται στη διάρκεια της Μ. Τεσσαρακοστής μια «έβδομάδα ιερατικών κλήσεων», ενώ το 1983 συνετέλεσε στο να προγραμματισθούν και να λάβουν χώρα πληθώρα εκδηλώσεων, φαίνεται πως λησμονήθηκε έφετος.

Δεν συνέβη —ετυχώς— το ίδιο στην Ί. Μητρόπολη Χαλκίδος. Έτσι την Κυριακή 1 Απριλίου ο Σεβ. κ. Χρυσόστομος ώργάνωσε εκδήλωση που περιλάμβανε:

1) Κατανυκτικό Έσπερινό στον Ίερό Ναό της πολούχου Χαλκίδος Αγίας Παρασκευής, στον όποιο έψαλε ή Βυζαντινή Χορωδία Χαλκίδος. Συμμετέσχον 100 περίπου Κληρικοί της αρχιερατικής περιφέρειας Χαλκίδος με τις οικο-

γένειές τους, 60 ύποψήφιοι Κληρικοί, οι Άρχές του Νομού και πλήθος κόσμου. Μίλησε επίκαιρα ό Ίεροκήρυκας και Γεν. Άρχιερατικός Έπίτροπος Άρχιμ. π. Διονύσιος Μάνταλος.

2) Δεξίωση, άμέσως μετά τον Έσπερινό, στο Πνευματικό Νεανικό Κέντρο της Μητροπόλεως, στην όποια έψαλε ή Βυζαντινή Χορωδία επίκαιρους ύμνους.

«ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ '21» ΣΤΟΝ ΒΟΛΟ

Σειρά εκδηλώσεων οργανώθηκαν από 18 έως 25 Μαρτίου στην Ί. Μητρόπολη Δημητριάδος, για να τονισθεί ό ρόλος της Έκκλησίας στην ύπόθεση του ξεσηκωμού του Γένους. Το πρόγραμμα περιλάμβανε δωρεάν διανομή στους μαθητές Λυκείων βιβλίων με ιστορικά στοιχεία που καταρρίπτουν τους ισχυρισμούς της «κατευθυνόμενης» ιστοριογραφίας, τοιχοκόλληση άφίσσας, διανομή εντύπων στους ναούς, άφιέρωμα του περιοδικού της «Έλπιδοφόρα Νειάτα», όμιλίες στους 1. ναούς κ.λπ. Έγιναν, επίσης, διαλέξεις των: Γ. Κούβελα, δικηγόρου («Οι μεγάλοι του '21»), Μητροπ. Δημητριάδος Χριστοδούλου («Η Έλληνική Νομαρχία, ένα κείμενο άπατηλό») και Μοναχού Θεοκλήτου Διονυσιάτη («Ο στρατηγός Μακρυγιάννης: πατέρας και δάσκαλος του Γένους»). Στα πλαίσια των εκδηλώσεων λειτούργησε έκθεση με θέμα «Τά ράσα στους Άγώνες του Έθνους» και παρουσιάσθηκε από τη «Χριστιανική Νεολαία Δημητριάδος» (ΧΝΕΔ) το επίκαιρο θεατρικό έργο «Νά ζή το Μεσολόγιο».

Η ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΟΥ

Στο διάστημα από 8-13 Άπριλίου εορτάζεται έφετος ή έβδομάδα του μαθητού, θεσμός που οργανώνεται κάθε χρόνο από το Σύλλογο «Οί έν Χριστώ φίλοι των μαθητών του χωριού». Άμεσος στόχος της δραστηριότητας του Συνδέσμου αυτού είναι ή παροχή κάθε μορφής βοήθειας στους μαθητές που διαβιούν σε άκριτικές και όρεινες περιοχές της Χώρας.

Η Δ.Ι. Σύνοδος κάλεσε με έγκύκλιό της (άρ. 2381/16.3.84) τους

Σεβ. Μητροπολίτες της Έκκλησίας της Ελλάδος, να συμβάλλουν, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων τους, με όμιλίες και ανακοινώσεις στην έπιτυχία της «Έβδομάδος του μαθητού».

★

ΝΕΟΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΤΟΥ Τ.Α.Κ.Ε.

—Μοσχάτος Άλ., ιερέυς, Δ)7, έτη ύπηρεσίας 35, σύνταξη 27.671, οίκ. επίδ. 1.816, εφάπαξ 499.208.

—Δούσκας Ίάκ., ιερέυς, Δ)7, έτη ύπηρεσίας 35, σύνταξη 27.671, εφάπαξ 486.606.

—Λέκκος Χρ., ιερέυς, Γ)6, έτη ύπηρεσίας 35, σύνταξη 29.406, οίκ. επίδ. 1.816, εφάπαξ 618.445.

— Παπακωνσταντίνου Άννα, πρεσβυτέρα, Γ)6, έτη ύπηρεσίας 26, σύνταξη 11.500, εφάπαξ 378.960.

—Μακατσώρης Σπ., ιερέυς, Δ)7, έτη ύπηρεσίας 35, σύνταξη 27.671, οίκ. επίδ. 1.816, εφάπαξ 588.478.

—Ρόκκας Μ., ιερέυς, Δ)7, έτη ύπηρεσίας 35, σύνταξη 27.671, εφάπαξ 553.820.

— Κούρτης Διον., ιερέυς, Γ)6, έτη ύπηρεσίας 35, σύνταξη 29.406, εφάπαξ 522.864.

— Ράμφος Ίω., ιερέυς, Α)2, έτη ύπηρεσίας 35, σύνταξη 45.414, οίκογ. επίδ. 1.816, εφάπαξ 727.283.

— Κόντος Βλ., ιερέυς, Γ)6, έτη ύπηρεσίας 35, σύνταξη 29.406, οίκογ. επίδ. 1.816, εφάπαξ 606.208.

— Νικολής Ίω., ιερέυς, Β)4, έτη ύπηρεσίας 34, σύνταξη 32.891, εφάπαξ 478.787.

— Νάνος Γεώργ., ιερέυς, Α)2, έτη ύπηρεσίας 35, σύνταξη 45.414, οίκογ. επίδ. 1.816, εφάπαξ 874.923.

— Μακρίδης Μιχ., ιερέυς, Γ)6, έτη ύπηρεσίας, 35, σύνταξη 29.406, οίκογ. επίδ. 1.816, εφάπαξ 534.924.

— Δραγαλίγου Άναστ., πρεσβυτέρα, Γ)6, έτη ύπηρεσίας 33, σύνταξη 12.939, εφάπαξ 259.565.

(Στις παραπάνω συντάξεις δόθηκε από 1.1.84 αύξηση 100/ο).